

SZOKOE

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar
Orvosi Szaknyelvi Kommunikációs és
Fordítóképző Csoport

A Szaknyelvoktatók és -Kutatók Országos Egyesülete
és a Szegedi Tudományegyetem SZAOK Orvosi Szaknyelvi Kommunikációs és
Fordítóképző Csoport

meghívja Önt

a

HAZAI ÉS NEMZETKÖZI PARTNERSÉG A SZAKNYELVTUDÁSÉRT

című

XXII. SZOKOE Nemzetközi Szaknyelvi Online Konferenciára

A konferencia időpontja: **2022. november 11.**

Helyszíne: online (ZOOM)

SZOKOE

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar
Orvosi Szaknyelvi Kommunikációs és
Fordítóképző Csoport

The Hungarian Association of Teachers and Researchers of
Languages for Specific Purposes (SZOKOE)

and the Department for Medical Communication and Translation Studies,
Albert Szent-Györgyi Medical School, University of Szeged

invites you to the

22nd SZOKOE Annual *Online* International Conference

entitled

WORKING TOGETHER NATIONALLY AND INTERNATIONALLY TO PROMOTE LEARNING LANGUAGES FOR SPECIFIC PURPOSES

Conference date: **11 November 2022**

Venue: online (ZOOM)

SZOKOE

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar
Orvosi Szaknyelvi Kommunikációs és
Fordítóképző Csoport

XXII. SZOKOE NEMZETKÖZI SZAKNYELVI KONFERENCIA / SZOKOE 22nd Annual International Conference

2022. november 11. / 11 November 2022

PROGRAM / PROGRAMME

2022. november 11. péntek / Friday 11 November 2022

- 9:00 – 9:15** Megnyitó / Opening
Prof. Dr. Lázár György, az SZTE Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar dékánja
Dr. Sárvári Judit, a SZOKOE elnöke
Dr. Keresztes Csilla, a konferencia házigazdája
- 9:15 – 10:20** Plenáris előadás / Plenary session
Idegennyelv-tanítás a felsőoktatásban - helyzetkép
Dr. habil. Einhorn Ágnes, BME, Budapest
- 10:20 – 10:30** Szünet / Break
- 10:30 – 12:10** Szekciók 1. blokk / Morning Sessions
- 12:10 – 12:20** Szünet / Break
- 12:20 – 13:15** Közgyűlés / Annual General Assembly
- 13:15 – 13:45** Ebédszünet / Lunch break
Poszter prezentációk / Poster presentations
- 13:45 – 15:00** Szakmai kerekasztal / Round table
Idegennyelv-oktatás a felsőoktatásban ma és holnap: reflexiók és stratégiák
Moderátor: Dr. Loch Ágnes
- Felkért előadók:**
Dr. Fischer Márta, BME, Budapest
Kiviharju-Turi Adél, SZIE, Győr
Lévai Judit, SZTE, Szeged
Dr. Válóczy Marianna, BGE, Budapest
Dr. Warta Vilmos, PTE, Pécs
- 15:00 – 15:10** Szünet / Break
- 15:10 – 16:50** Szekciók 2. blokk / Afternoon Sessions
- 16:50 –** Zárszó / Closing

SZOKOE

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar
Orvosi Szaknyelvi Kommunikációs és
Fordítóképző Csoport

Részletes program – Programme

9:00–9:15	Megnyitó/ Opening Speeches	Zoom link:
9:15–10:15	Plenáris előadás/ Plenary Session	
10:15–10:30	Szünet/ Break	

10:30-12:10 SZEKCIÓK

	1. szekció: Terminológia, lexikológia, orvosi szaknyelv	2. szekció Mérés, motiváció, értékelés és vizsgáztatás	3. szekció Tanterv, tananyag, módszertan	4. szekció Szaknyelvi műfajkutatás és diskurzuselemzés	5. szekció: Nyelvtechnológia és digitalizáció	6. szekció Szaknyelv a gyakorlatban
Elnök/ chair	Fogarasi Katalin	Bánhegyi Mátyás	Dobos Csilla	Keresztes Csilla	Csongor Alexandra	Sturcz Zoltán
ZOOM Link						
10:30 – 10:50	Ittés Dániel – Szabó Mária – Zalatnai Attila – Fogarasi Katalin A szaknyelvi standardtól eltérő, modern/angol terminusok a XXI. századi latin nyelvű kórbonctani diagnózisokban	Bánhegyi Mátyás – Fajt Balázs – Bocz Zsuzsanna Idegennyelv-tanulási motivációk a BGE-: 2020- 2022	Dobos Csilla Az inter- és az intralingvális ekvivalencia jellemzői a szakfordításban	Keresztes Csilla Közölj (angolul) vagy elveszel. Nehézségek és megoldások a tudományos közlemények írása során	Csongor Alexandra – Kráncz Rita – Egyed Csilla – Nagy Renáta – Hambuchné Kőhalmi Anikó – Fekete Judit – Halász Renáta – Sárkányné Lőrinc Anita Internet és telemedicina az orvos-beteg kommunikációban	Sturcz Zoltán Szily Kálmán szaknyelvi láttelele és fejlesztési terve 1879-ből
10:50 – 11:10	Hamvas Endre Ádám Füstölők és varázsfőzetek – az anyagnevek és szubsztanciák fordításának kérdései egy középkori, latin nyelvű varázskönyv alapján	Fajt Balázs – Bellók Bernadett Az idegennyelv-tanulási motiváció és a nyelvóran történet hibajavítás összefüggései	Török Judit – Benke Eszter Reflexiók az esetmódszerről: esettanulmány tananyagfejlesztésről és az esettanulmány tantermi alkalmazásáról	Nagano Robin Links between titles and abstracts: Research context	Berezky Klára Informatikai angol Moodle tananyagfejlesztés a BGE-n	Mágocsi Nyina Drámapedagógiai módszerek alkalmazása a gazdasági szaknyelv egyetemi szintű oktatásában
11:10– 11:30	Brandl Gergely – Szigeti Csaba Perspektívák az orvosi latin terminológia oktatásában különös tekintettel az anatómiai latinra	Kővér Péter Egyéni nyelvtanulói különbségek németül tanuló középiskolások esetében: Egy interjúkutatás bemutatása	Szénich Alexandra – Asztalos Réka A nyelvtanuló tanulási folyamatának támogatása – néhány példa a coaching- jellegű megközelítés alkalmazására a CORALL projekt kontextusában	Varga Éva Katalin – Lengyel Ingrid A beteg tájékoztatás nyelvi és betegjogi megfelelősége egy egészségügyi internetes portál „Orvos válaszol” rovatában	Csák Éva Corporate language, avagy a vállalatspecifikus nyelvhasználat jelentősége és szerepe az üzleti nyelv oktatásának módszertanára nézve	Szalai-Szolcsányi Judit– Warta Vilmos– Eklcsné Lepénye Katalin Empatikus kommunikáció fejlesztése klinikai szimulációs gyakorlatok alkalmazása során

SZOKOE

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar
Orvosi Szaknyelvi Kommunikációs és
Fordítóképző Csoport

11:30– 11:50	Kruták Anita Latin alapú orvosi terminológia: tanulási szokások és nehézségek az elsőéves magyar és külföldi orvostanhallgatók körében	Furka Ildikó Zsuzsanna – Jámbor Emőke – Répáczki Rita A kiegészítés és pályaelhagyás megelőzésének eszköztára	Polcz Károly – Válóczy Marianna Idegen nyelvi íráskészség fejlesztés pozitív pszichológiai intervenciókkal	Marthy Annamária A szülésznő-szülő nő kommunikáció vizsgálata tananyagfejlesztés céljából	Fazekas Klára – Fazekas Sándorné Bartha Mária Az egyéni kétnyelvűség értéke a blended learning folyamatában	Luksik Livia Multimediális szövegek az angol gazdasági szaknyelvi órákon
11:50– 12:10	Sirokmány Viktória – Fogarasi Katalin – Patonai Zoltán Gyermekbántalmazás vagy baleset? Gyermeksérülések klinikai dokumentációjával szemben támasztott terminológiai elvárások	Nagy Judit – Bánhegyi Mátyás Korábbi oktatási élmények és kultúrafüggő tényezők hatása a kényszertávoktatásról a személyes oktatásra való áttéréskor: Magyarországon tanuló koreai egyetemi hallgatók tapasztalata	Szigetváry Nóra Az „Üzleti Készségfejlesztés Francia Nyelven” szaknyelvi tantárgy tanterve, a tantárgyban rejlő lehetőségek	Mány Dániel A francia orvosi szaknyelvi kompetencia főbb kihívásai	Sáráknyné Lőrinc Anita – Hambuch Anikó – Halász Renáta – Berta Anikó – Kránicz Rita Bőrgyógyászati távkonzultációk nyelvi-kommunikatív jellegzetességei	Talabér János The Strengths and Weaknesses of Patient-Staff as well as Staff-Staff Communication Among Health Workers
12:10 – 12:20	<i>Szünet/ Break</i>					
12:20 – 13:15	Közgyűlés/ Annual General Meeting SZOKOE					
13:15 – 13:45	<i>Ebéd-szünet/ Lunch Break</i>					
	Poszter prezentációk/Poster presentations:					
		Elnök / Chair: Major Éva ZOOM link: Major Éva: Assesment of dental clinical communication skills for course material design Kovács Edit Alexandra: An angol nyelv informális tanulási lehetőségei Vágvölgyi Edit – Ilia Edit: Kell vagy akarom? Vástyán Rita: A kórházi terepgyakorlat szerepe a külföldi orvostanhallgatók magyar szaknyelvi oktatásában Kérdések / Questions				

SZOKOE

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar
Orvosi Szaknyelvi Kommunikációs és
Fordítóképző Csoport

13:45 – 15:00	Szakmai kerekasztal/ Round table discussion (In Hungarian) Moderátor: Dr. Loch Ágnes, BGE, Budapest Felkért előadók: Dr. Fischer Márta, BME, Budapest Kiviharju-Turi Adél, SZIE, Győr Lévai Judit, SZTE, Szeged Dr. Válóczy Marianna, BGE, Budapest Dr. Warta Vilmos, PTE, Pécs	
15:00 – 15:10	<i>Szünet/Break</i>	

15:10-16:50 SZEKCIÓK

	1. szekció: Terminológia	2. szekció: Kultúráközvetítés, fordítás, tolmácsolás	3. szekció: A magyar mint idegen nyelv szaknyelvi aspektusai	4. szekció Tudásmegosztás, értékközvetítés	5. szekció Tanterv, módszertan
Elnök/ Chair	Sólyom Réka	Asztalos-Zsembery Eszter	Skadra Margit	Jakusné Harnos Éva	Eklies Kata
ZOOM Link					
15:10– 15:30	Sólyom Réka UTAZÁS forrástartományú metaforák a minőségmenedzsment szakszövegeiben	Asztalos-Zsembery Eszter Tűzkeresztség, avagy csoportos szakfordítás és lektorálás a szakfordítóképzésben	Skadra Margit Elsősegély a magyar orvosi nyelvhez című tankönyv bemutatása	Jakusné Harnos Éva Az EU Secure nemzetközi tananyagfejlesztő projekt	Kata Eklies – Judit Fekete – Judit Szalai-Szolcsányi Improving Assertive Communication Skills in Simulated Medical Encounters

SZOKOE

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar
Orvosi Szaknyelvi Kommunikációs és
Fordítóképző Csoport

15:30– 15:50	Judit Császár–Márk Jámbor–Andrea Barta–András Végh–Katalin Fogarasi Applicability of H&P in teaching English Medical Terminology and documentation skills	Csenki-Bozsó Réka Fordítói projekt munka a közösségi médiában: Együttműködés a szakfordítóképzésben	Borda Szandra – Gátos Attila – Hetesy Bálint Tartalomalapú tananyagfejlesztés a magyar orvosi szaknyelv oktatásához	Marshall Barbara Az interkulturális kommunikáció oktatásának interdiszciplináris lehetőségei	Mátyás Judit Gyakorlatorientált szaknyelvtanítás
15:50– 16:10	Kurdiné Molnár Eszter Noémi Konverzációelemzés a PTE ÁOK Klinikai Központ Gyermekgyógyászati Klinikáján az elhízott gyermekek gondozása során rögzített triadikus és diadikus interakciók elemzése 10 beszélgetés segítségével	Horváth Ágnes – Bakó Alexandra Vivien – Csenki-Bózsó Réka –Fogarasi Katalin – Mány Dániel –Sinkovics Balázs –Stotzer Andrea Mária –Szűcs Zsuzsanna – Keresztes Csilla Fordításokkal a nyelvi segítségnyújtás támogatásáért a magyarországi egészségügyi ellátásban	Putz Mónika A motiváció szerepe a „Haladó magyar orvosi és fogorvosi szaknyelv” kurzuson	Ürmösné Simon Gabriella – Barnucz Nóra Milyen munkafolyamatok vezettek az Innovatív Tanszék első helyezett díja felé?	Octavia Raluca Zglobiu Reinterpreting Soft Skills in ESP teaching: how, when, and why.
16:10– 16:30	Gazdag Erika Új NATO koncepciók és a magyar katonai terminológiai kihívások – A fordításelmélet adaptációja a NATO terminológiára	Stötzer Andrea Mária – Zsembery Eszter – Csenki Bozsó Réka Konszekutív tolmácsolás órák a szaknyelvtanulás szolgálatában	Rawan Darwish – Keresztes Csilla Language barriers of international medical students in Hungarian hospitals	Sándor Eszter Fiatal munkavállalók angol nyelvű kommunikációja multinacionális környezetben: stratégiák és nehézségek	Asztalos Réka – Szénich Alexandra Felkészülés szaknyelvi nyelvvizsgára autonóm módon – egy nemzetközi projekt eredményei
16:30– 16:50	Polcz Károly – Válóczy Marianna A befektetői pitch terminológiájának műfajspecifikus megközelítése	Szűcs Zsuzsanna A tárgyalási tolmácsolás oktatásának sajátosságai	Lukács András A vendéglátás (szak)szókincse az SH-s hallgatóknak ajánlott magyar nyelvkönyvekben	Roman Pentsa Reflections of a native English teacher – the benefits and pitfalls in a classroom setting	Csányi Eszter Frazeodidaktikai körkép
16:50	Zárszó/ Closing				

ABSZTRAKTOK

Asztalos Réka – Szénich Alexandra

Felkészülés szaknyelvi nyelvvizsgára autonóm módon – egy nemzetközi projekt eredményei

Előadásunkban a 2019. december és 2022. november között megvalósított, az autonóm nyelvtanulás támogatását célzó CORALL (Coaching-oriented Online Resources for the Autonomous Learning of Languages for Specific Purposes) Erasmus+ Stratégia Partnerség a Felsőoktatásban projekt néhány eredményét mutatjuk be. A projekt célja az autonóm nyelvtanulás támogatása szaknyelvoktatási környezetben. A projektben készült anyagokat szaknyelvoktatók és szaknyelvet tanulók egyaránt használhatják. Az előadásban egy konkrét modult mutatunk be, amely a szaknyelvi nyelvvizsgára felkészülést segíti autonóm módon. A modul elvégzése során a nyelvtanulók megtervezik a felkészülés lépéseit egyéni szükségletelemzés és célkitűzés után, majd a terv szerint haladnak a készülésben. Ennek során rendszeres időközönként értékelik haladásukat és szükség esetén konzultálhatnak oktatójukkal. A modul lezárásaként portfóliót hoznak létre, amely tartalmazza az elvégzett feladatokat és értékeléseket. A modult a 2022 őszi félévben egy turizmus-vendéglátás szakos csoportban próbáljuk ki, ennek a tapasztalatait is összegezzük az előadásban.

Kulcsszavak: autonóm nyelvtanulás, módszertan, szaknyelvi nyelvvizsga, nemzetközi projekt

Asztalos-Zsembery Eszter

Tűzkeresztség, avagy csoportos szakfordítás és lektorálás a szakfordítóképzésben

Az előadás témájaként megjelölt csoportos szakfordítás és lektorálás célja a szaknyelvi terminológia, fordítástechnológia és projektszemlélet alkalmazása a szakfordítóképzésünkben, amely képes a piaci igényekhez kapcsolódni, felkészíteni a hallgatókat egyrészt a záró szakdolgozati fordítás elkészítéséhez szükséges fordítói szemléletre, másrészt a piaci körülmények közötti munkára. Képzésünkön 2016-ban vezettük be ezt a projektfeladatot. A jelen kutatásunk célja feltérképezni, hogy a hallgatók a projektszemlélettel kapcsolatos elméleti ismereteiket át tudják-e ültetni a gyakorlatba, ezáltal a szükséges fordítói kompetenciákkal megfelelően fel vannak-e vértézve, és erről miként vélekednek. A hallgatóknak a képzésben meg kell ismerniük a memoQ fordítástámogató eszköz használatát, a projektalapú fordításhoz, a terminológiaépítéshez és a minőségellenőrzéshez szükséges elemeit. Előadásunkban a fordítandó téma miatt az elmúlt két év tapasztalatait, eredményeit kívánjuk megosztani. A hallgatóknak csapatokban, 5 hét alatt, tanórán kívül egy COVID19-hez kapcsolódó csoportos fordítási és lektorálási projektet kellett megvalósítaniuk a memoQ használatával. A feladat három fő szakaszból állt: előkészítés és ütemterv, fordítás, lektorálás. A munkáról fordítási munkanaplót

kellett vezetniük a választott szerepkörüknek megfelelően, majd önértékelést és a csapattagok értékelését kellett elvégezniük. Mindezekről a kurzus utolsó óráján prezentációban értékelő beszámolót készíteniük. A kezdeti ijedtséget magabiztosság váltotta fel, a kutatás elérte a célját, így ezt a típusfeladatot a jövőben is folytatjuk.

Kulcsszavak: projektszemlélet, fordítástechnológia, csoportos fordítás és lektorálás, önértékelés

Bánhegyi Máttyás – Fajt Balázs – Bocz Zsuzsanna

Idegennyelv-tanulási motivációk a BGE-n: 2020-2022

A Budapesti Gazdasági Egyetem (BGE) Idegen Nyelvi és Kommunikációs Intézete 2020 szeptemberétől kezdődően minden évben nagymintás felmérést végez az egyetemre újonnan felvett hallgatók idegennyelv-tanulási motivációjáról. A 2020., 2021. és 2022. év adatai alapján azt kutattuk, hogy milyen motivációk, elvárások és célok jellemzik hallgatóink nyelvi tanulmányait. Előadásunkban szó lesz arról, hogy az elsőévesek milyen előzetes célokkal érkeznek, milyen előfeltételezéseik vannak az egyetemi nyelvtanulásról, valamint hogy milyen terveik és céljaik vannak a tanulmányaik alatt, illetve azt követően rövidebb és hosszabb távon. A vizsgált három tanév adatai alapján felvázoljuk az azonosítható trendeket, valamint azt is érintjük, hogy az egyetem három kara mennyire tekinthető a fenti szempontokból homogén diákpulációnak és hogy ez a helyzet milyen implikációkkal lehet az egyes karok nyelvoktatási megközelítéseire. Azt is elemezzük, hogy a 2022 nyarán bejelentett nyelvvizsga-kötelezettség eltörlésére vonatkozó szabályozás, amely szerint 2024-től az egyetemek maguk határozhatják meg, hogy be- és kimeneti követelményként kérnek-e nyelvvizsgát, hatással van-e a vizsgált diákok nyelvvizsgázási kedvére. Adataink a felsőoktatási nyelvoktatói és szaknyelvoktatói szakma számára adnak támpontokat saját kutatásaikhoz, illetve egy intézmény vonatkozásában jelenítenek meg olyan adatokat, amelyek más egyetemek idegen nyelvi tanszékei és központjai, valamint döntéshozói számára is relevánsak lehetnek.

Kulcsszavak: elsőéves hallgatók, kari adatok, idegennyelv-tanulási motiváció, nagymintás felmérés, nyelvtanulási célok

Bereczky Klára

Informatikai angol szaknyelv Moodle kurzus fejlesztése a BGE-n

Az ún. „digitális bennszülöttek”, azaz a Z generáció felsőoktatásban történő megjelenésével egyidőben szükségessé vált az, hogy az oktatásmódszertan kövesse a diákok tanulási igényeinek megváltozását. A

tanulási környezet átalakulásával a régi tanítási módszerek háttérbe szorulnak, a hagyományos, egyoldalú kommunikációra építő, előadás jellegű tanórák átalakulnak, a kompetenciák fejlesztése ugyanakkor egyre inkább digitális úton történik. Korunk információs társadalmában a tapasztalatokon keresztüli tudás előállítás és megosztása új kihívásokba ütközik: a tartalom mellett, a megosztás módja válik meghatározóvá a hatékonyság mérése szempontjából. A digitális pedagógia egyre inkább törekszik az egyéni igényeknek történő megfelelésre, mint például a hosszabb vagy rövidebb tanulási időt igénylő tanulók, betegség vagy ösztöndíj miatt távollévők vagy lemaradók felzárkóztatása, érdeklődőbb tanulók tudásvágyának kielégítése, tudományterületek közötti átfedések megvilágítása, stb. Ezekre az aktuális igényekre reagálva készült a BGE informatikai angol szaknyelvi tananyaga, mely a tükrözött osztályterem elvére építve teszi lehetővé a fenti célok elérését. Az előadás bemutatja a tananyagfejlesztés indoklását, a Moodle tananyag felépítését és alkalmazási módjait. Az elkészült informatikai angol szaknyelvi tananyag jó példa arra, hogy a digitalizált tananyag nem teszi feleslegessé a tanár munkáját, csak átalakítja azt, emellett jelentősen megkönnyíti a tanulók előrehaladásának követését és értékelését.

Kulcsszavak: informatikai angol szaknyelv, Moodle, digitális tananyag, tükrözött osztályterem, kompetencia fejlesztés

Borda Szandra – Gátos Attila – Hetesy Bálint

Tartalomalapú tananyagfejlesztés a magyar orvosi szaknyelv oktatásához

A külföldi orvostanhallgatók magyar orvosi szaknyelvi oktatásához kapcsolódóan a Semmelweis Egyetem Szaknyelvi Intézetében a 2021/22-es tanévtől kezdődően új kurrikulum került bevezetésre. A korábbi gyakorlattól eltérően a négy szemeszteren átívelő képzés során már az első szemesztertől bevezettük a magyar orvosi szaknyelv oktatását. A klinikákon elvárt szaknyelvi helyzetekhez és orvosszakmai követelményekhez igazítva új, tartalomalapú és gyakorlatközpontú tananyag fejlesztésén dolgoztunk, hogy hallgatóinknak teljes mértékben a klinikai gyakorlatuk során szükséges releváns tudást biztosítsuk.

A Semmelweis Egyetem Belgyógyászati Klinikáin az angol és német nyelvű képzés vezető oktatóival szorosan együttműködve, illetve a szaknyelvkutatásban Intézetünkkel együttműködő gyakorló orvos szakmai segítségével készítettük el a harmadik szemeszter kísérleti oktatóanyagát.

A Semmelweis Egyetem klinikáin zajló belgyógyászati anamnéziszefelvételhez és betegvizsgálathoz szükséges szókincs, illetve komplex nyelvi készségek (differenciál-diagnosztikailag releváns

betegkikérdezés, a beteg válaszából a releváns információ kiszűrése, összefoglalása) pontos megismerése után ezt a tudást tartalmat beépítettük tananyagunkba, hogy az angol és német programban tanuló külföldi orvostanhallgatóinkat sikeresen felkészítsük a belgyógyászati gyakorlatukra.

Előadásunkban bemutatjuk interprofesszionális együttműködés keretében készült oktatóanyagunk fő jellemzőit, melyek a tartalomalapú megközelítés, a tudásanyag folyamatos audiovizuális támogatása, a betegvizsgálatot bemutató fejezetek esetében a közvetítőnyelv használata helyett a vizuális megjelenítés (rajzok formájában), valamint a kizárólag a szaknyelvi frazémák feldolgozására fókuszáló grammatika.

Kulcsszavak: tartalomközpontú tananyagfejlesztés, interprofesszionális együttműködés, anamnéziszfelvétel, betegvizsgálat, külföldi orvostanhallgatók

Brandl Gergely – Szigeti Csaba

Perspektívák az orvosi latin terminológia oktatásában különös tekintettel az anatómiai latinra

Trivialitás, mégis fontos leszögezni, hogy történeti okokból a latin nyelv szerepe mind a köznyelvi szinten mind a szaktudományos oktatásban és az általános tudományos kommunikációban megkerülhetetlen volt a modernitás előtti időszak Európájában. Az európai orvostudomány szókincsének többsége latin és görög eredetű maradt, még az angolszász világban is, viszont nyelvi összetettségét elvesztette, mozaikossá vált. Előadásunkban arra az átfogó tantervfejlesztési kérdésre keressük a választ, hogy az orvosi latin átalakuló történetében, milyen irányokat kell követnie annak oktatásának. Azaz, hogy a jelenlegi orvosi képzésben, hogyan kell olyan új tudáselsajátítási mechanizmusokat és tananyagrendszereket fejleszteni, hogy a latin alapú terminológia tanulása a modern képzési elvekhez jobban tudjon kapcsolódni és integrált tudást tudjon létrehozni, különösképpen az anatómiával. Ezek alapján először is rövid körképet kívánunk bemutatni a latin terminológiához kapcsolódó tantárgyak szerepéről hazánkban és részben nemzetközileg. Ezt követően kívánjuk bemutatni, hogy miket tekintünk a legfontosabb tudás elemeknek az orvosi terminológia oktatásában. Ezután egy tananyag modultervet vázolunk fel, bemutatva az orvosi terminológia és az anatómiai nevezéktan párhuzamos tanításának lehetőségeit. Végül pedig egy adott tananyagegység, a testrészek és a felsővégtag oktatásán keresztül kívánjuk megvilágítani azt, hogy milyen elképzelésekkel rendelkezünk a tantárgyi tudásanyag átszervezésének lehetőségeiről.

Kulcsszavak: latin terminológia, anatómia oktatás, tantervfejlesztés, orvosképzés, felsővégtag

Csák Éva

Corporate language, avagy a vállalatspecifikus nyelvhasználat jelentősége és szerepe az üzleti nyelv oktatásának módszertanára nézve

A gazdasági nyelvek szegmentálási lehetőségeinek, alcsoportjainak rövid áttekintését követően hangsúlyozom, hogy az üzleti nyelv önmagában nehezen definiálható, kissé megfoghatatlan fogalom. Sajátosságai főleg egy adott intézmény, illetve vállalat kommunikációjának megfigyelése alapján írhatók le. Kimondható, hogy ahány cég, annyi üzleti nyelvhasználat. Arra hívom fel a figyelmet, hogy a corporate wording, illetve a corporate language fogalma viszonylag új keletű. Egyre több szakember ismeri fel, hogy a nyelvhasználat jelentős befolyást gyakorol a vállalat arculatára, így a versenytársaktól való elkülönülés, a megkülönböztethetőség egyre fontosabb eszköze lehet. Konkrét példákat említek arra vonatkozólag, hogy a vállalatspecifikus nyelv milyen sajátosságok, nyelvi megnyilvánulások segítségével tudja kiemelni a céget, a terméket vagy a szolgáltatást a többi hasonló versenytárs közül. A tanulmány néhány lehetséges módszert ismertet, amelyek arra ösztönzik a hallgatókat, hogy egy speciális esetből kiindulva saját maguk fedezzék fel a nyelvben rejlő lehetőségeket. Az eredmények azt bizonyítják, hogy az általános jelenségekre következtető induktív munkafolyamat, az aktuális írásbeli és szóbeli szövegfajtákkal történő szembesülés nagymértékben növelik a hallgatói motiváltságot.

Kulcsszavak: üzleti nyelv, corporate language, vállalatspecifikus nyelvhasználat, szaknyelvoktatás, hallgatói motiváltság

Csányi Eszter

Frazeodidaktikai körkép

A frazeológiai kutatások egyik indítéka kétségtelenül az, hogy a szerzett ismeretanyagot az idegen nyelvek oktatásában hasznosítsuk, e hasznosítást jelölő terminusunk a frazeodidaktika. A megváltozott munkaerőpiaci elvárásoknak és követelményeknek megfelelően, a német mint idegen nyelv oktatása is átstrukturálódott. Ennek következményeként a német szaknyelvek tanítása és ezzel szoros összefüggésben a szaknyelvi frazeologizmusok, immáron az egyik legfontosabb részét képezik a nevezett tantárgy oktatásának. Az előadás bemutatja, hogy mi a szerepe a frazeologizmusoknak és tanításuk időzítésének az idegen nyelvek oktatásában. Kitér arra is, hogyan és mit érdemes tanítani frazeologizmus címszó alatt és végül röviden bemutat néhány, az utóbbi években Magyarországon megjelent frazeológiai szótárt.

Kulcsszavak: Frazeológia, idegen nyelv oktatás, frazeodidaktika, szaknyelvi frazeologizmusok

Judit Császár – Márk Jámor – Andrea Barta – András Végh – Katalin Fogarasi

Applicability of H&P in teaching English Medical Terminology and documentation skills

H&P (History and Physical Examination) is a genre for clinical documentation in Anglo-Saxon countries, which serves the detailed recording of patient history and physical examination to facilitate medical decision making. It is used in any medical field either in the form of a template or as a digitalized text following a set of rules. In teaching Medical English and Terminology, it can be applied to demonstrate the use of terms in context and lexico-grammatical patterns typical of English-speaking countries. At Semmelweis University, we have started to involve this genre for the purpose of LSP and Terminology instruction, especially examples created at emergency departments, because these include extensive vocabulary related to all organ systems.

There are H&P samples for didactic purposes available online, so we prefer to use those in courses without medical students as TAs (teaching assistants), because these reports contain a general description of the medical conditions in question. In our curriculum it is of special importance to inform students of the distinctions between Anglo-Saxon and Hungarian documentation patterns and terms, therefore the present pilot study was performed on 10 Hungarian and 10 American ED (Emergency Department) reports in interprofessional cooperation to reveal the main generic, structural and terminological discrepancies.

We concluded that finding the Hungarian counterpart of H&P is rather difficult due to the differences between the health care systems. Differences in structure, terminology, abbreviations, and units of measurements were also detected, which students should be made aware of. Interestingly, in the English reports the use of Latin terms was of wider range than in the Hungarian ones, especially regarding medication. Clinicians involved in our pilot research suggested the introduction of didactic ED documentation also for the instruction of Hungarian students and residents as this genre might be a gap filling tool for practicing concise documentation skills in emergency care.

Keywords: H&P, medical documentation, emergency care, teaching Medical English, Medical Terminology, genre analysis

Csenki-Bozsó Réka – Stötzer Andrea

Fordítói projekt munka a közösségi médiában: együttműködés a szakfordítóképzésben

A Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar, Orvosi Szaknyelvi Kommunikációs és Fordítóképző Csoportjának angol-magyar orvosi szakfordító szakirányú továbbképzési programja együttműködést kezdett a Magyar Fogorvosok Egyesületével egy évente

ismétlődő projekt megvalósításával. Az együttműködés során a fordítók képzésében az internetes szövegek angol-magyar fordítására nyílik új lehetőség modern közösségi médiában alkalmazott tartalmak nyelvi átültetésén keresztül. A fordítási projektmunkát 2021/2022-ben években elsőéves szakfordító hallgatók két-két csoportja végezte el. A résztvevő hallgatók ezen munkával kapcsolatos véleményeit kérdőíves formában kaptuk meg, melynek eredményeképpen 29 hallgató visszajelzéseit tudjuk visszaforgatni a 2023-as évi projekt javításába. A hallgatók véleményei összességében kedvezőek voltak: 89%-uknak tetszett a projektmunka, 96%-uk szerint valóságos volt, 90%-uk találta motiválónak, azonban csak 69%-uknak adott sikerélményt, és visszagondolván csupán 72%-uk érezte, hogy fontos tudásra tett szert a projekt folyamán. Ezen túl a projektet ért legfontosabb kritika az volt, hogy a hallgatók 41%-a szerint a félév arányaiban sok volt a projekt által fogorvosi témákra fordított idő. A hallgatók véleményeit figyelembe véve a projekttel töltött időt az első évről a másodikra jelentősen csökkentettük, és igen fontosnak tartjuk, hogy a jövő évi munka tervezése során nagyobb figyelmet szenteljünk az ezáltal elsajátítható készségek és fordítói műveletek tudatosítására, valamint a fordítási munkákról adandó visszajelzésekre.

Kulcsszavak: szakfordítás, hallgatói vélemények, projektmunka, közösségi média, egészségügy

Csongor Alexandra – Kránicz Rita – Egyed Csilla – Nagy Renáta – Hambuchné Kóhalmi Anikó – Fekete Judit – Halász Renáta – Sárkány Lőrinc Anita

Internet és telemedicina az orvos–beteg kommunikációban

Az orvos–beteg kommunikáció napjainkban jelentős átalakuláson megy keresztül a digitális technológiáknak köszönhetően. Az internet, a közösségi média, illetve egyéb digitális eszközök orvosi célú felhasználásának térhódítása miatt új készségek elsajátítására van szükség.

Az előadás célja a Pécsi Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karának Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézetében meghirdetett új kurzus tapasztalatainak a bemutatása.

A kurzus célja, hogy bemutassa az internet hatását az orvos-beteg kapcsolatra, illetve az orvostanhallgatóknak lehetőségük legyen kipróbálni nyelvi kommunikációs stratégiákat szimulációs betegekkel végzett helyzetgyakorlatok során. További cél egy a karon telemedicina témakörében folytatott aktuális kutatás bemutatása, háziorvosi és szakorvosi telefonos/távellátási konzultációk nyelvi–kommunikatív vizsgálati eredményeinek oktatásba történő bevetése.

Jelenleg az oktatás két programon angol és német nyelven folyik 4–4 oktató, illetve szimulációs páciensek bevonásával. Az eddigi visszajelzések alapján a hallgatók újszerűnek, hasznosnak és a pandémia utáni időszakban relevánsnak ítélték meg a kurzuson szerzett tudást.

Kulcsszavak: telemedicina, orvos-beteg kommunikáció, nyelvi kommunikációs stratégiák, internet betegek, szimulációs betegek

Dobos Csilla

Az inter- és az intralingvális ekvivalencia jellemzői a szakfordításban

Napjainkban az élet számos területén egyre nagyobb igény mutatkozik arra, hogy a szakemberek tudásának egy része meghatározott – egyszerű, de a szükségesnél nem egyszerűbb – nyelvi formában eljusson a nem szakemberekig, a laikusokig. A nemzetközi kommunikációs színtereken az interlingvális fordítás biztosítja a szakemberek közötti tudásmegosztást, míg az intralingvális fordítás a szakemberek és a laikusok közötti tudástranszfert teszi lehetővé. Eltérő funkciójukból adódóan a fordítás ezen két típusát eltérő ekvivalencia viszonyok jellemzik. Az előadásban szaknyelvi példák segítségével kívánok rámutatni arra, hogy célszerű egy új terminus, nevezetesen az intralingvális fordítási ekvivalencia terminusának a bevezetése a fordítástudományba, illetve a szaknyelvkutatásba. A terminus által jelölt jelenség vizsgálható önmagában és a nyelvek közötti fordításra jellemző ekvivalencia viszonyokkal összevetve is. Mindkét esetben egy sajátos, csak az intralingvális fordításokra jellemző ekvivalencia értelmezés az eredmény. Az intralingvális fordítási ekvivalencia tanulmányozása aktuális feladat, mivel mindazon kommunikációs színtereken, ahol nem tudósközösségen belüli információmegosztás történik, az intralingvális fordításnak meghatározó szerep jut a széles közönség elérésében, az üzenet hatékony továbbításában és a kommunikációs veszteségek minimalizálásában.

Kulcsszavak: inter- és intralingvális fordítás, szakemberek, laikusok, intralingvális fordítási ekvivalencia, információmegosztás

Einhorn Ágnes

Idegennyelv-tanítás a felsőoktatásban – helyzetkép

Az előadásban egy kutatás eredményeire támaszkodva vázolom az idegennyelv-tanítás fő modelljeit és problémáit a felsőoktatási környezetben, a helyzetkép 18 idegennyelv-tanítással foglalkozó egyetemi szervezet vezetőjével folytatott interjúra épül. A hallgatók hozzáférése a nyelvtanításhoz a legtöbb

intézményben jó, a kötelezettségek rendszere azonban szakonként különböző, és az ingyenes nyelvoktatáshoz való hozzáférés lehetősége is eltérő mértékű. Az idegennyelv-tanítással foglalkozó szervezetek igyekeznek betölteni a szolgáltató funkciójukat, ezért az egyetemek elvárásaihoz igazodva a nyelvtanításon túl jelentős szerepük van a felsőoktatás nemzetköziesítéséhez kapcsolódó törekvésekben is, illetve az egyetemeken dolgozó oktatók idegen nyelvű publikációs tevékenységének támogatásában. A nyelvtanítási célok tekintetében az egyetemi elvárások különbözőek: több intézményben a fő cél a szükséges nyelvvizsgák megszerzése, másutt a hallgatók már jó nyelvtudással érkeznek az egyetemre, ebben az esetben a képzések minőségét kívánják javítani a szakmai kommunikációs kompetenciák fejlesztésével az idegen nyelven, tehát a szaknyelvoktatást az érintettek különbözően értelmezik. A nyelvvizsgáztatásnak is kiemelt szerepe van az intézmények egy részében, ennek a megítélése azonban eltérő. A felsőoktatásba való integrálódás szempontjából döntő szempont, hogy a nyelvoktatással foglalkozó szervezeti egységek mennyire tudnak illeszkedni a felsőoktatás alaptevékenységéhez, tehát képesek-e és kapnak-e lehetőséget kutatói tevékenységre. Ebből a szempontból is különböző modellek léteznek. A vezetők a stratégiaalkotás során egyensúlyteremtésre törekszenek, de alapvetően két fejlesztési modell létezik: egyes vezetők a szolgáltatói funkciók erősítését egy nyelviskolai modellben látják jónak, míg mások a felsőoktatási rendszerbe való integrálódást erősítik vagy erősítenék, erős kutatási háttérrel. Az intézmények fő jellemzője, hogy próbálnak igazodni a változó környezethez, ezért mindenütt erős a fejlesztési törekvés, de a hagyományoktól való elszakadás különböző mértékben történt meg.

Kulcsszavak: felsőoktatás, szaknyelvoktatás, nyelvvizsga, pedagógiai fejlesztés

Fajt Balázs – Bellók Bernadett

Az idegennyelv-tanulási motiváció és a nyelvórán történő hibajavítás összefüggései

A nyelvtanulók hibáinak javítása elengedhetetlen ahhoz, hogy nyelvi és kommunikációs kompetenciáik fejlődhessenek. Ezzel szemben viszont az is elmondható, hogy a túlzott mértékű és túl gyakori hibajavítás demotiválhatja a nyelvtanulókat, aminek az eredményeként a tanulók jobban szoronghatnak és kevésbé szívesen szólalhatnak meg a nyelvórákon. Előadásunk arra tesz kísérletet, hogy feltárja a tanulók hibajavítási preferenciáit, illetve bemutassa a (de)motiváció és a nyelvórán a tanár által történő hibajavítás összefüggéseit. Jelen pilotvizsgálatban 50 angolul tanuló szaknyelvet tanuló középiskolás diákot vontunk be, akikről kvantitatív, kérdőíves formában gyűjtöttünk adatokat. Az adatgyűjtéshez egy saját készítésű kérdőívet használtunk, amelynek egyik része a hibajavítással kapcsolatos preferenciákat, míg a másik része a motivációhoz kapcsolódó attitűdöket igyekezett feltárni. Eredményeink azt

mutatják, hogy a különböző hibajavítási módszerek hatással lehetnek az idegennyelv-tanulási motivációra, így befolyásolhatják az idegennyelv-tanulás sikerességét is.

Kulcsszavak: idegennyelv-tanulási motiváció, hibajavítás, kvantitatív kutatás, egyéni nyelvtanulói különbségek, pilotkutatás

Fazekas Klára – Fazekasné dr. Bartha Mária

Az egyéni kétnyelvűség értéke a blended learning folyamatában

Az e-learning és a csatlakozó felhő rendszer alkalmazása a felsőoktatásban lehetőség és további kötelezettségeket is maga után von, ideértve az etikai és jogi vonatkozásokat is. Ezen elveken működő tanulmányi rendszerekben a hallgatók ennek ellenére számos pozitív lehetőséget kapnak a virtuális gyakorlati munka végzésére is.

Jelen tanulmányunk, előadásunk célja a többnyelvű, anyanyelvi és angol vagy német nyelvű szakirodalmi, illetve szaknyelvi közléseket tartalmazó, adathordozón rögzített beszélt nyelvi forrás rendszereket feldolgozó elektronikus- és kevert tanulmányi rendszerekben a tanulási elköteleződés és énhatékonyság érvényesülését, valamint a kialakuló tanulási algoritmusokat áttekinteni, Schwartz értékek keretrendszere (2013) valamint Mehta az értékek szerepe az e-learning adaptációjában (2022) elgondolásainak mintájára. Az egyéni kétnyelvűség a szaknyelvi fordítás, elektronikus fordítóprogramok alkalmazását mellőzve biztosíthatja a kitűzött gyakorlati feladatok elvégzését, megoldását.

A Pubmed és Scopus elektronikus keresőrendszerek alkalmazásával e témában kereshető publikációk száma 2022-ben meghaladja a százezret. Az e-learning alkalmazásának hallgatói kérdéseit vizsgáló empirikus kutatások metaanalíziseinek száma ugyanebben az időszakban eléri a tizet.

A kétnyelvű nyelvi háttér szerepét részben a siketek oktatásában alkalmazott módszerek eredményességét összehasonlító tanulmányok, részben a nyelvi-, kulturális kisebbségek oktatásának bemutatása jelentené - adaptív oktatási forma bevezetésével.

Esetünkben az *egyéni kétnyelvűség* szerepét, értékelését az elektronikus távoktatás és kevert oktatás során pilot studyként saját tanulmányi tevékenység áttekintésével végeztem, a szakirodalmi adatok tükrében.

A gyakorlati munkát modellező szemelvények - filmsorozatokból kiemelt epizódok, játékfilmek, dokumentumfilmek angol oktatási nyelvű intézmények tantermi előadásainak filmfelvételei - önálló feldolgozása, a hozzájuk kapcsolódó feladatok megoldása a hallgatókból több tanulmány értékelése szerint elégedettség érzést vált ki, Kolb "kísérleti tanulási ciklus" elméletének igazolását példázva. A tanulmányi követelményrendszer általában Donald Schön által kidolgozott "Learning Analytics Cycle" modell szerint a reflexió gyakorlatát hangsúlyozza és kéri számon. A kompetens kétnyelvű munkavégzés készsége, az előbbi két modellben egyértelmű előnyt, értéket jelent, az egyének potenciális facilitátorként való megjelenésével. Laurillard ún. Konverzációs Keretrendszer modelljében azonban akár kockázati tulajdonsággá is változhat e készség.

Nyelvtechnológiai szempontból az egyén terminológiai, kontextus - és interkulturális közvetítés tekintetében is nemcsak sikeres adatfelvevő, hanem adatfeldolgozó és transzformációs képességgel is bír.

Az egyéni kétnyelvűség az interkulturális kommunikáció szintjén működve tölti be szerepét az elektronikus és kevert tanulmányi rendszerben, eltérően a computerizált program bázisú nyelvtechnológiai rendszerektől, melyek az orvosi szaknyelv területén már működőképeseek.

Az egyéni kétnyelvűség előnyeit alkalmazó rendszerben az információ adás pontosságának igénye miatt az adatrögzítési funkciót a modell részeként kell tekinteni és aktivizálni, mely kezdetben terminológiai, majd algoritmikus szempontok bevonását jelentené minimum feltételként a tanulási rendszerbe belépőtől.

Kulcsszavak: e-learning, blended learning, nyelvtechnológia, terminológia, egyéni kétnyelvűség, tananyag feldolgozás, mérés, értékelés.

Furka Ildikó Zsuzsanna – Jámbor Emőke – Répáczki Rita

A kiegészítés és pályaelhagyás megelőzésének eszköztára

A kiegészítés és a magas pályaelhagyás két égető probléma napjainkban az egyetemi oktatók körében világszerte és Magyarországon. E problémák kezeléséhez előadásunkban a Budapesti Műszaki Egyetem Gazdaságtudományi Karának Idegen Nyelvi Intézet és (INYK) és Pszichológia Tanszék munkatársai által végzett kutatáson alapuló és általuk kidolgozott eszköztárat ismertetjük. A kutatás célja egy olyan szakmai eszköztár létrehozása volt, amely támogatást nyújthat az Erasmus mobilitásban részt vevő felsőoktatási intézményekben dolgozó tudományos munkatársak számára, abban a reményben, hogy

tapasztalataik megújuláshoz és feltöltődéshez vezethetnek. A feltételezés szerint, ha a mobilitás előtt és után tudatosan, reflektív módon összpontosítanak az attitűdjeikre, tudástárakra és a készségeikre, a résztvevők tapasztalatai mélyebbek és emlékezetesebbek lehetnek. Ez biztosítja a megszerzett készségek és gyakorlatok nagyobb mértékű átadását a résztvevők eredeti környezetében és komfortzónájában, ezáltal hatékonyabbá válhatnak mindennapi szerepükben, motivációjuk nőhet. Az eszköztár a pedagógiai, interkulturális és pszichológiai készségek, attitűdök és ismeretek feltárására összpontosít. Az eszközök közé tartozik egy coaching stílusú interjú-kérdéssor és egy, a személyes jellemzőket, értékeket, érzelmi intelligenciát és motivációt feltáró kérdőív. A kétféle adatgyűjtési módszer kombinációja biztosítja, hogy a résztvevő szakmai életrésztjét alaposan feltérképezzük. A kiutazás előtti kérdőívkitöltés és interjúzás lehetővé teszi az alaphelyzet beazonosítását, a kiutazás utáni kérdőívkitöltés és interjúzás pedig feltárja az esetleges változásokat, és a résztvevővel együtt értelmezi azokat. A kísérleti tesztelés azt mutatja, hogy az eszközök segítenek a résztvevőknek verbalizálni a szakmai és személyes fejlődésük olyan elemeit és aspektusait, amelyek egyébként nem tudatosulnának bennük. Emellett, az eszközök használatával pozitív hatás érhető el a készségek hazatérés utáni átültetésére és megtartására. Összességében az itt javasolt eszköztár lehetővé teszi a szakértők számára, hogy mind szakmai, mind személyes szinten tartalmas útmutatást és/vagy beavatkozást nyújtsanak, amely pozitív hatással lehet a kiegészítés és a pályaelhagyás megelőzésére.

Kulcsszavak: kiegészítés, pályaelhagyás, pszichológiai coaching, interkulturális kompetencia

Gazdag Erika

Új NATO koncepciók és a magyar katonai terminológiai kihívások – A fordításelmélet adaptációja a NATO terminológiára

A NATO koncepciófejlesztés folyamatával párhuzamosan szaknyelvi kifejezések és rövidítések is születnek és fejlődnek, amelyek nélkülözhetetlen eszközök a szövetségi közös tevékenység, és a hozzá kapcsolódó tudástranszfer összehangolásában. Ebben a munkában a katonai szakértők szorosan együttműködnek a nyelvészekkel, hogy korszerű és adekvát szóincset hozzanak létre az új feladatokra, koncepciókra, doktrínákra és eljárásokra. Előadásomban bemutatok két kiemelt jelentőségű új NATO koncepciót – az *elrettentést* (Enabling Coherent Deterrence Concept) és a *városharcot* (Joint Military Operations in an Urban Environment) – biztonságpolitikai és szaknyelvi szempontból. Kutatási eredményeim erősítik azt a tézist, hogy az új biztonsági fenyegetések (mint például a két koncepció kapcsán az orosz szembenállás, a terrorista fenyegetések, a nyersanyagokért és energiaforrásokért folytatott küzdelem, a globális klímaváltság, a globalizáció és az urbanizációs trendek fokozódása) új gondolkodást, új megközelítést, új módszertant igényelnek. A koncepciófejlesztés tudományos elmélet és módszertan alapján történik, amelyet a megfelelő NATO szervek verifikálnak, mielőtt jóváhagyásuk megtörténik. Az új koncepciók kidolgozása új szakkifejezéseket, értelmezési megoldásokat eredményez, amelyek bizonyos fáziskéséssel először a NATO,

majd a tagállamok terminológiai rendszerébe kerülnek be. A NATO terminológia sikeres adaptációja érdekében a koncepciók tanulmányozása elengedhetetlen, ugyanakkor a koncepció megértése feltételezi a terminológia ismeretét. A biztonsági környezet konstans változása naponta új szavakat, szóképeket szül, a szakszókincs állandóan változik, amely a terminológia fejlődésére is hatást gyakorol. A NATO politikai adaptációja és katonai transzformációja nemcsak koncepcionális, hanem terminológiai fejlesztést is igényel, amelyet állandó feladatnak kell tekinteni szövetségi és tagállami (nemzeti) szinten egyaránt. Témám ennél fogva interdiszciplináris megközelítést és holisztikus szemléletet tesz szükségessé, a biztonságpolitika és a nyelvészet szakembereinek szoros kooperációjának jelentőségét hangsúlyozza.

Kulcsszavak: NATO, koncepciófejlesztés, terminológia, adaptáció, tudástranszfer, fordítás

Hamvas Endre Ádám

Füstölők és varázsfőzetek – az anyagnevek és szubsztanciák fordításának kérdései egy középkori, latin nyelvű varázskönyv kapcsán

A Picatrix címen ismert középkori varázskönyv több szempontból is érdemes a kutatók figyelmére. Az értekezés jónéhány gyakorlati mágikus operációt, illetve az ezek sikeréhez szükséges eljárások, továbbá az eljárásokhoz szükséges receptek ismertetését is tartalmazza. Ezekben a receptekben az olvasó a mágikus művelethez szükséges főzetek összetevőit és hozzájuk tartozó pontos mennyiségüket is megtalálja. A keverékekben vagy füstölőkben mindenféle összetevőt megtalálunk: állati, emberi eredetű anyagokat, füstölő- és illatszereket, továbbá tudatmódosító anyagokat is. A felsorolt szubsztanciák egy része könnyen, más részük viszont nehezen vagy – jelen ismereteink szerint – egyáltalán nem azonosítható be. Előadásomban az említett receptek, illetve füstölők leírását ismertetem azzal a céllal, hogy megvizsgáljam a kérdéses terminusok eredetét, illetve e kifejezések modern és történeti alkalmazása közötti különbségeket. Ennek során arra fókuszálok, hogy a Picatrix magyarra történő fordítása során milyen terminológiai és fordítástechnikai kérdések merültek fel: nevezetesen, hogy az egyes modern nyelvi fordítók miként próbálják meg azonosítani a kérdéses anyagneveket, továbbá, hogy milyen összehasonlító módszerek segíthetnek ebben az azonosításában. E mellett az említett középkori varázskönyv terminológiai vizsgálata azért is fontos lehet, amennyiben hozzájárul a latin orvosi, illetve farmakológiai szaknyelv fejlődésének jobb megismeréséhez.

Kulcsszavak: tudománytörténet, mágiatörténet, fordítástechnika, latin terminológia, középkori latin nyelv

**Horváth Ágnes – Bakó Alexandra Vivien – Csenki-Bózsó Réka – Fogarasi Katalin – Mány Dániel
– Sinkovics Balázs – Stotzer Andrea Mária – Szűcs Zsuzsanna – Keresztes Csilla**

Fordításokkal a nyelvi segítségnyújtás támogatásáért a magyarországi egészségügyi ellátásban

A nyelvi akadályok komoly veszélyt jelenthetnek a beteg biztonságára, ezért kiemelkedően fontos, hogy a helyi nyelvet nem beszélő beteg megfelelő nyelvi segítségnyújtást kapjon annak érdekében, hogy a kommunikáció közte és az egészségügyi ellátó között hatékony legyen, elkerülhetőek legyenek a félreértések és félrefordítások. A Semmelweis Egyetem Szaknyelvi Intézetének valamint a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar Orvosi Szaknyelvi Kommunikációs és Fordítóképző Csoportjának együttműködéséből alakult kutatócsoport célja, hogy felmérje, melyek az egészségügyben alkalmazott kulcsfontosságú dokumentumok, amelyek fordítására nagy szükség van vagy lenne, és hogy ezekhez fordítási útmutatókat dolgozzon ki. A kutatás kezdeti szakaszában kérdőívekkel és félig strukturált interjúkkal mértük fel, melyek ma Magyarországon a leggyakrabban fordított orvosi műfajok, valamint, hogy mely dokumentumok fordítására lenne még nagy szükség. Az adatgyűjtés során fordítóirodákat, hivatásos szakfordítókat és egészségügyi szakembereket kérdeztünk meg. A felmérésből kiderült, hogy a legtöbb dokumentumot magyar-angol nyelvpárban fordítják. A leggyakrabban fordított dokumentumok között vannak például az orvostechikai eszközök leírása, címkeszövegek, honlapszövegek, zárójelentése és a lelete. A megkérdezett egészségügyi szakemberek arról számoltak be, hogy munkahelyükön előfordulnak fordítások, néhány helyen az angol mellett más nyelven is, azonban nagyban megkönnyítené az ellátó–beteg kommunikációt, ha olyan dokumentumok is elérhetőek lennének idegen nyelven, mint a betegtájékoztatók vagy beleegyező nyilatkozatok.

Kulcsszavak: orvosi szakfordítás, nyelvi segítségnyújtás, fordítási útmutatók, betegbiztonság, hatékony kommunikáció

Ittész Dániel – Szabó Mária – Zalatnai Attila – Fogarasi Katalin

A szaknyelvi standardtól eltérő, modern/angol terminusok a XXI. századi latin nyelvű kórbonctani diagnózisokban

Előadásunkban a Semmelweis Egyetem I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézetében készült mintegy 40 kórboncolási jegyzőkönyv latin diagnózisait mutatjuk be. Kutatásaink során a diagnózisokban előforduló, a szaknyelvi standardtól eltérő alakokat vizsgáltuk meg. Elsőként a latin szövegösszefüggésbe ágyazott nem latin eredetű terminusokról szólunk. Már a klasszikus latinon alapuló orvosi terminológiában is előfordultak olyan kifejezések, mit pl. az arab eredetű *gummi* terminus, mely ragozhatatlan szóként került be az orvosi nyelvhasználatba. A mai latin nyelvű diagnózisokban elsősorban modern angol szakkifejezésekkel találkozhatunk, melyek latinos kontextusban többnyire ragozhatók (*implantatio pacemakeris*). Ugyancsak angol eredetűek azok a

betűszavak, melyek a hosszabb szakkifejezéseket tömörítik össze; ezek már sokkal kevésbé latinizált formában jelenítik meg az adott anatómiai képleteket (*LAD*).

Előadásunk második részében a latin diagnózisokban előforduló hibákat vesszük számba. Az egyszerű elírásokon, helyesírási hibákon túl megvizsgáljuk a mondat- vagy alaktani szempontból hibás szókapcsolatokat, továbbá azokat is, melyekben a magyar grammatikai szabályok szerint kapcsolunk össze két latin vagy más idegen szót (*graft-implantationem*).

Előadásunk befejezésekképpen az anyag terminológiai adatbázisban való feldolgozására mutatunk példát: a patológus szakma számára javaslatot teszünk arra, hogyan fordíthatjuk helyesen latinra, hogyan írhatjuk körül latinul a XXI. század angol nyelvű terminusait, továbbá a hibás alakok javítási lehetőségeivel is foglalkozunk annak érdekében, hogy a modern terminusok hosszú távon grammatikailag helyesen épülhessenek be a latin nyelvű kórisémékbe, és ezáltal a latin kontextusba ágyazva sajátos módon mintegy újra terminologizálódhassanak. Az adatbázist a későbbiekben diakrón szemléletűvé szeretnénk tenni, hogy rámutassunk a terminusokhoz tartozó fogalmak esetleges időbeli módosulására azzal, hogy XIX. századi diagnózisok latinságát is feldolgozzuk ebben a formában.

Kulcsszavak: kórbonctani diagnózis, angol szavak a latin szövegben, nyelvi (helyesírási, alaktani, esettani, mondattani) hibák, terminológiai adatbázis

Jakusné Harnos Éva

Az EUSecure nemzetközi tananyagfejlesztő projekt

2020-ban a Nemzeti Közszerológati Egyetem vezetésével, öt egyetem részvételével benyújtott, „Interdiszciplináris tréning az EU Biztonsága, Rezilienciája és Fenntarthatósága területén – Egy szimulációs gyakorlattal bővített tömeges nyílt online kurzus (EUSecure)” című pályázat elnyerte az Európai Unió támogatását. A feladat angol nyelvű tananyag kialakítása, amely jelenléti, blended és tömeges nyílt online képzéseken (MOOC) alkalmazható. A kurzus célja az Európai Uniót érintő sokrétű biztonsági kihívások bemutatása 15 modulban, a katonai biztonságtól az élelmiszer- és vízbiztonságig. A fejlesztés többféle szaknyelvi területet foglal magában, és korszerű pedagógiai módszereket alkalmaz, mint például a kollaboratív és kooperatív tanulás, a szimuláció és a szerepjáték. Emellett új technológiai lehetőségeket is kihasznál, köztük a podcastot és a videó előadásokat. Jelenleg a blended változat pilot kurzusai zajlanak a résztvevő öt egyetemen, és 2023 tavaszára várható a MOOC bemutatása. Az interaktív feladatok kipróbálása mellett folyamatban van a tankönyv nemzetközi munkacsoportok által írt fejezeteinek véglegesítése. Az előadás ismerteti a munkát megelőző igényfelmérés eredményeit és a

tananyagfejlesztés szakaszait, beleértve a tartalmi és szerkezeti egységesítést, valamint az eltérő alkalmazáshoz kapcsolódó pedagógiai módszerek kialakítását.

Kulcsszavak: interdiszciplináris tananyag, blended kurzus, MOOC, nemzetközi együttműködés, szimuláció

Kata Eklics – Judit Fekete – Judit Szalai Szolcsányi

Improving Assertive Communication Skills in Simulated Medical Encounters

Assertive communication is a powerful communication skill in everyday clinical practice among staff members and in doctor-patient encounters. It has an important role in eliciting relevant information during patient interviewing, similarly, in shared decision making or convincing patients of certain therapy options. The skills are also needed in delegating tasks or giving feedback to colleagues. Through simulated medical encounters, culturally appropriate assertive communication skills can be improved to tackle challenges in hierarchical healthcare contexts.

Our comparative study analyses the results of a questionnaire survey on two simulation-based communication courses, where one explicitly aims to use assertive skills in clinical setting, the other implicitly encourages students to stand for themselves in doctor-patient scenarios. Blended-learning methods, support from clinicians and mentors in promoting self-confidence and self-esteem, constructive feedback from simulated patients and the observers (linguists, psychologists), teamwork skills training and assertive communication techniques were applied to ensure the effectiveness of the courses.

The presentation shares the verbal and non-verbal tools of assertive communication evaluated by the observers, and the self-evaluations of students focusing on their own behavioural changes regarding a sense of responsibility, sense of failure and navigating between assertiveness and empathy.

key words: assertiveness, communication skills, simulated patients, medical encounters, constructive feedback

Keresztes Csilla

Közölj (angolul) vagy elveszel: nehézségek és megoldások a tudományos közlemények írása során

Az oktatásban vagy kutatásban részt vevő szakemberek, a PhD-hallgatók és akár a végzős hallgatók egyik fontos feladata, egyben nagy kihívása a publikálási kényszer teljesítése. 2017-ben a

természettudományok területén az indexált tudományos cikkek mintegy 90%-át angol nyelven közölték. A nem angol anyanyelvű kutatók is ezen a nyelven publikálnak, remélve, hogy közleményük több láthatóságot és idézettséget kap. A nem angol anyanyelvű szakemberek azonban hátrányt szenvedhetnek a kizárólag angol nyelvű tudományos kommunikációban, amely nehezen megoldható akadályt jelent sokuknak. Tisztában kell lenniük ezzel a ténnyel és többféle módon segíteni a nem angol anyanyelvű kutatók íráskészségének javítását, magasabb nyelvi szintű közlemények elkészítését, az esetleges hibák vagy hiányosságok korrigálását. Mi okozza a magyar anyanyelvű kutatók számára a nehézséget, mik a fő problémák az eredményeik angol nyelven történő publikálás során? A szerző a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Karán végzett (10 év után megismételt) vizsgálata során erre a kérdésre is kereste a választ. Online kérdőíves felméréssel (n=111) és félstrukturált interjúk során (n=11) gyűjtött adatait mutatja be előadásában, s a kapott eredményeket összeveti a nemzetközi szakirodalomban hasonló témában (n=56) megjelent eredményekkel. A természettudományi/orvosi egyetemeken még több hangsúlyt kellene kapniuk azoknak a kurzusoknak, amelyek a tudományos közlemények megírását segítik, az ehhez szükséges készségeket fejlesztik. Ezeknek a graduális és posztgraduális egyetemi kurzusoknak a nem angol anyanyelvű, esetünkben a magyar anyanyelvű kutatók sajátos publikációs igényeihez kell/ene igazodni.

Kulcsszavak: angol mint lingua franca, íráskészség publikáláshoz, közléskényszer a tudományokban, nem angol anyanyelvű kutatók, tudományos közlemények írása angolul

Kovács Edit Alexandra

Az angol nyelv informális tanulási lehetőségei

Ezen poszter az angol nyelv iskolán kívüli, informális tanulási lehetőségeinek vizsgálatát tűzte ki célul. Az informális nyelvtanulás mellett néhány eszköz bemutatásával kitekintek az egész életen át tartó tanulás jelentőségére is. Céloom a magyar és nemzetközi szakirodalomra támaszkodva bemutatni, hogy az informális tanulás sokban hozzájárulhat a diákok idegen nyelvi készségeinek fejlődéséhez. Bizonyítani szeretném az informális nyelvtanulás fontosságát és annak az oktatási rendszerben való létjogosultságát. A négy nyelvi készséget különválasztva mutatom be röviden, hogy az informális tanulás különböző eszközei hogyan járulhatnak hozzá az egyes készségek fejlesztéséhez. Poszteremmel szeretném felhívni a konferencián résztvevők figyelmét a különböző módszerekre, eszközökre, melyekkel színesebbé tehetjük a diákok nyelvtanulását és motiválhatjuk őket az egész életen át tartó tanulásra.

Kulcsszavak: life long learning, iskolán kívüli nyelvtanulás, informális nyelvtanulás, idegen nyelvi készségek fejlesztése

Kövér Péter

Egyéni nyelvtanulói különbségek németül tanuló középiskolások esetében: Egy interjúkutatás bemutatása

Az idegennyelv-tanulás sikerességét számos egyéni nyelvtanulói különbség is meghatározza, amelyek közül az egyik legjelentősebb az idegennyelv-tanulási motiváció. A legtöbb motivációt vizsgáló kutatás az angol nyelvre fókuszál, és csak kevés kutatás vizsgálta a Magyarországon második leggyakrabban tanult idegen nyelvet, a német nyelvet, és az ahhoz kapcsolódó idegennyelv-tanulási motivációt. A kutatásomat megalapozó kutatáselméleti háttérrel a nyelvtanulói motivációt vizsgáló legfontosabb nemzetközi és hazai munkák összefoglalásával mutatom be. Lévén, hogy a jelen vizsgálat során feltáró kutatásról van szó, egy kismintás (N=18), kvalitatív interjúkutatást végeztem. A kutatásban félig strukturált interjúkat készítettem németül tanuló középiskolásokkal, akik között vegyesen voltak budapesti és vidéki, gimnáziumokban és technikumokban tanuló diákok is. A felvett interjúk szövegátiratai alapján a tartalomelemzés módszerével csoportosítottam és elemeztem a tanulók válaszait. A középiskolai nyelvtanulói élményeken túl többek között arra voltam kíváncsi az interjúk során, hogy milyen jövőbeli terveik vannak a tanulóknak a német nyelvvel és mennyire tartják hasznosnak a némettudást a továbbtanulás ill. a munka szempontjából. A vizsgálat eredményei azt mutatják, hogy az interjúalanyok többsége hasznosnak és fontosnak tartja a német nyelvet saját jövője szempontjából (továbbtanulás, munka belföldön vagy külföldön). Az eredmények ezért fontos pedagógiai implikációkkal rendelkeznek a német nyelvet (többek között szaknyelvet) oktató tanárok és köz-, valamint felsőoktatási intézmények számára.

Kulcsszavak: nyelvtanulói motiváció, németül tanuló középiskolások, kvalitatív vizsgálat, félig strukturált interjú, tartalomelemzés

Kruták Anita

Latin alapú orvosi terminológia: tanulási szokások és nehézségek az elsőéves magyar és külföldi orvostanhallgatók körében

A Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar elsőéves magyar és külföldi, illetve az előkészítő évfolyam hallgatói két fél éven keresztül tanulnak latin alapú orvosi terminológiát magyar és angol nyelven. A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák az egészségtudományok

tanulásához szükséges latin nyelvi háttérrel, továbbá, hogy megismerkedjenek a latin és a görög nyelvhez köthető orvostudományi terminológiával. A magyar és a külföldi hallgatók ugyanazon nyelvtani tematika szerint haladnak, azonban a terminológiai követelmények valamennyire eltérnek, a magyar hallgatók és az előkészítő évfolyamban tanulók részletesebben tanulják az anatómiai elnevezéseket, mint az elsőéves külföldi hallgatók. Két magyar, három külföldi és két előkészítő csoport (összesen 63 fő) körében végeztem anonim, önkitöltős kérdőíves felmérést a második félév végén. A magyar és angol nyelvű kérdőívek egy- és többválaszos, nyitott és félig zárt kérdéseket tartalmaztak. A kérdőív rákérdezett a korábban tanult nyelvekre, a hallgatók tanulási szokásaira és nehézségeire. Arra kerestem a választ, hogy vajon a magyar és a külföldi hallgatók tanulási szokásai hasonlítanak-e vagy mennyiben térnek el a latin terminológia tanulását tekintve, illetve ugyanazok vagy különböző területek okoztak-e nekik nehézséget a tantárgy tanulása során. A felmérés eredményei azt mutatják, hogy a magyar és a külföldi hallgatók tanulási szokásai eltérnek és más-más területek nehezítik a tanulási folyamatot. Előadásomban ennek a felmérésnek az eredményeit szeretném részletesen bemutatni.

Kulcsszavak: latin terminológia, elsőéves hallgatók, kérdőíves felmérés, tanulási szokások, tanulási nehézségek

Kurdiné Molnár Eszter Noémi

Konverzációelemzés a PTE ÁOK Klinikai Központ Gyermekgyógyászati Klinikáján: az elhízott gyermekek gondozása során rögzített triadikus és diadikus interakciók elemzése 10 beszélgetés segítségével

gyermekkori elhízás az egész világra kiterjedő, évről-évre növekvő probléma, ami alól hazánk sem kivétel. Magyarországon a gyermekek negyede elhízásban szenved. Mivel az elhízás betegségnek minősül, társbetegségeivel együtt orvosi kezelést és diagnózist igényel. A kommunikáció jelentősége az orvosi kezelés során kiemelkedő, ugyanis a helyes kommunikáció feltétlenül szükséges a megfelelő orvos, a gyermek és a szülő közötti együttműködéshez. Előadásom célja, hogy a klinikai gondozásban történő orvos-gyermek-szülők közötti kommunikációt 10 beszélgetés alapján elemezzem. A kutatásom célcsoportja a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Gyermekgyógyászati Klinikáján mintegy 500, túlsúly miatt gondozott gyermekből és gondviselőikből áll. A gondozás során történt beszélgetések elemzése a Folker 2.1 transzkripció program segítségével történt. Az előadásban 10 beszélgetés elezésének lépéseit, eredményét ismertetem. Az elemzéssel a résztvevők terápiás döntésekhez történő hozzájárulásának mértékét írom le. A beszélgetés szereplői: orvos, gyermek, szülő. A gyerekek életkora 10-18 év között volt. A triadikus interakciókban résztvevők közül az orvos a többi szereplőnél legalább

20%-kal több megnyilatkozást tesz a beszélgetések során. Az orvos után a szülő, és végül a gyermek jön, aki az interakcióhoz mintegy 10%-ban járul hozzá. A diádikus interakciók esetén a gondozott legtöbbször idősebb gyermek, aki akár egyedül is érkezhethet. A szülő ha jelen van is, rendszerint keveset beszél. A hozzájárulások akár 50%-os arányban is történhetnek az orvos és a beteg részéről is. A triádikus interakciókban látszik a gyermek hozzájárulásának csekély mennyiségéből, hogy lehetőség szerint az orvos feladata növelni a gyermek motivációját a beszélgetésre.

Kulcsszavak: konverzációelemzés, kommunikáció, orvos-beteg kapcsolat, közös döntéshozatal, interakció

Lukács András

A vendéglátás (szak)szókincse az SH-s hallgatóknak ajánlott magyar nyelvkönyvekben

A Stipendium Hungaricum program elsőéves ösztöndíjas hallgatóinak magyar mint idegen nyelv és kultúra kurzuson kell részt venniük. A Tempus Közalapítvány a honlapján a kurzussal kapcsolatos javaslatok megfogalmazásán túl egyfajta könyvajánlóként megemlíti a „leggyakrabban használt tankönyveket” is, amelyek között azonban mind terjedelmét, mind tartalmát és módszertanát tekintve jelentős eltérések mutatkoznak. Ezen különbségek komoly dilemma elé állíthatják a nyelvoktatókat a megfelelő könyv kiválasztásában. Az előadás e tankönyvek összehasonlításában kíván segítségül szolgálni azzal, hogy górcső alá veszi ezekben a könyvekben a vendéglátás témakörét, ahol – noha a tankönyvek kezdők számára készültek – az általános nyelvi kifejezések mellett a gasztronómia szakszókincséből is ízelítőt kaphat a tanuló, ami szakmai szempontból is hasznosnak bizonyulhat a vendéglátó szakos hallgatók számára. Az összehasonlító elemzésen alapuló kutatás azt vizsgálta, hogy melyik tankönyv mekkora szókincset ölel fel ebben a témakörben, mi a közös minimum, és hogy melyik könyv hogyan teszi érthetővé e szókincset, különös tekintettel a reáliák körére. Az előadásból kiderül, hogy melyik tankönyv nyújtja a legtöbb, illetve legkönnyebben feldolgozható információt a hallgatónak, mely könyvek ajánlhatók a vendéglátás iránti szakmai, illetve csak általános érdeklődéssel rendelkező külföldi hallgatóknak.

Kulcsszavak: Stipendium Hungaricum, magyar mint idegen nyelv, tankönyv, szaknyelv, vendéglátás

Luksik Livia

Multimediális szövegek az angol gazdasági szaknyelvi órákon

Előadásom témája a multimediális szövegek felhasználásának módja tankönyvekben. Az ilyen típusú szövegekhez, vagyis amelyek több szemiotikai rendszer elemeiből állnak, leggyakrabban a reklámszövegeket soroljuk. A reklámszövegek elsősorban pragmatikai funkciót töltenek be: figyelemfelhívás. Ugyanakkor több angolszász szaknyelvi könyvben (alapvetően az English for Business Studies by Ian MacKenzie) megjelenik illusztrációként a fejezetek elején egy-egy gyakran humoros, legfeljebb néhány mondatból álló szöveg képi ábrázolás kíséretében. Értelmezésük többnyire nem igényel szaknyelvi tudást, mégis jól összegzi az adott fejezetben tárgyalt gazdasági jelenségeket, fogalmakat. Előadásomban bemutatom, hogy miként lehetséges bevonni ezeket a multimediális szövegeket az órai munkába. A tapasztalatok (a multimediális szövegekből összeállított feladatsort több csoporttal is elvégeztettem) azt mutatják hogy ezek a szövegek alkalmasak arra, hogy a szaknyelvi tartalom túl érdekes, változatos elemei legyenek a szaknyelvi óráknak, valamint tudatosabbá lehet tenni a szaknyelvi ismeret-elsajátítást. Lényeges szempont továbbá az is, hogy autentikus szövegekről beszélünk és mint olyanok szociokulturális elemek hordozói. A multimediális szövegek percepciójának módját nagymértékben befolyásolja az a tudás, amivel a hallgató a szövegekre vonatkozóan rendelkezik.

Kulcsszavak: multimediális szövegek, interkulturális kompetencia, értékközvetítés

Mágocsi Nyina

Drámapedagógiai módszerek alkalmazása a gazdasági szaknyelv egyetemi szintű oktatásában

Előadásomban azt mutatom be, hogy miként alkalmazzuk a drámapedagógia módszereit a Budapesti Corvinus Egyetemen folyó orosz nyelvoktatásban. Miután az idegen nyelv tanításában uralkodó vált a kommunikatív módszer, széles körben elterjedtek az olyan típusú dramatikus játékok, mint a globális szimuláció. Amellett, hogy ismertetem ennek a francia nyelvterületen kifejlesztett metódusnak a főbb jellemzőit, részletesen bemutatok egy általam kidolgozott és az egyetemi oktatási gyakorlatban meg is valósított szimulációs szerepjátékot. Mind a szimuláció választott témája, mind a megoldandó feladatok hozzájárulnak az orosz nyelven való kommunikáció fejlesztéséhez, valamint morális és elgondolkodtató kérdésekkel szembesítik a hallgatókat.

Kulcsszavak: drámapedagógia, drámai szerepjáték, kommunikatív módszer, globális szimulációk, gazdasági szaknyelvhasználat

Major Éva

Assessment of dental clinical communication skills for course material design

My poster is focused on a practical approach to course material design. Teachers of English for Specific Purposes frequently encounter the problem of not having a course book which can meet the needs of the specialists they teach. While there are various textbooks available for medical doctors, there is an apparent shortage of systematic and targeted learning materials for doctors of dentistry. In order to fill this gap in literature, I am compiling a course book for dentists which focuses on their clinical communication skills. In this poster I outline the process of identifying the types of interactions between dentists and patients, and the communication skills required for these situations. Three sources were reviewed to determine the needs: practicing dentists, OSCE (Objective Structured Clinical Examination) and USMLE (United States Medical Licensing *Examination*) materials, and guidelines for informed consent. An additional needs analysis was carried out involving patients and their expectations concerning 'good' communication by their dentists. Major types of interactions include history taking, giving instructions, explaining procedures, and giving advice. Major communication skills required for these situations include the use of polite language, expressing empathy, avoiding jargon, and reassuring. Sample tasks are also included to show how these situations and communication skills can be integrated into the teaching material.

Key words: course material design, clinical communication skills, dentist-patient interaction, history taking, avoiding jargon

Mány Dániel

A francia orvosi szaknyelvi kompetencia főbb kihívásai

A francia orvosi szaknyelv ismerete, illetve a francia–magyar orvosi fordítók és tolmácsok munkája jelentős szerepet tölt be Magyarországon orvosi turizmusában, valamint a hazai egészségügyi és gyógyszerészeti szektorban jelen lévő francia cégek profiljában. Az egészségügyi szakembereknek szükségük van francia szaknyelvi ismeretekre, amennyiben olyan orvosi szervezetnél (pl.: Médecins Sans Frontières, Vöröskereszt) vagy európai intézménynél (pl.: Európai Unió, ENSZ) terveznek szakmai gyakorlatot vagy karrierlehetőségeket megvalósítani, amely hivatalos nyelve a francia. Ezen közönség igényeinek megfelelő, autentikus terminológiai adatbázis és gyakorlatközpontú szaknyelvi tananyag csupán korlátozottan áll rendelkezésre. Jelen előadás célja a francia szaknyelvi dokumentációs és kommunikációs készségek fejlesztési lehetőségeinek és kihívásainak bemutatása. A kutatás anyaga nemzetközi együttműködés keretében párizsi kórházakban gyűjtött, francia nyelvű hangfelvételek és kórházi dokumentumok. A félautomatikus elemzés eredményei alapján a szaknyelvi kompetencia főbb kihívásainak okai terminológiai (hiponimák és hiperonimák, szinonimák, hamis barátok) és pragmatikai

(eltérő kollokációk, interkulturális különbségek) jellegűek. A nemzetközi együttműködésben végzett félautomatikus, kvalitatív elemzés megoldásokat javasol az adott szaknyelvi kihívásokra. A kutatás francia állami posztdoktori ösztöndíj keretében készült a Semmelweis Egyetem Szaknyelvi Intézete és a Sorbonne Université Département d'Anglais Médical együttműködésében.

Kulcsszavak: francia orvosi szaknyelv, autentikus forrásanyag, kórházi hangfelvételek és dokumentáció, interkulturális és terminológiai különbségek

Marshall Barbara

Az interkulturális kommunikáció oktatásának interdiszciplináris lehetőségei

Az interkulturális kommunikáció tanítása alapvető fontosságú a szaknyelvoktatásban különösen az egészségügy területén, mivel egy egészségügyi dolgozó munkája során különböző kulturális és nyelvi háttérrel rendelkező páciensekkel találkozik. Mindazonáltal felmerül a szaknyelvoktatás folyamán átadott interkulturális készségek és hozzáállás szerepe az egyetemi szintű társadalomtudományi és pszichológiai tantárgyak által közvetített sokrétű tudás között. Az interkulturális kommunikáció oktatásának interdiszciplináris lehetőségeivel foglalkozó szakirodalmat tekintem át, és elemzem annak felhasználhatóságát az egészségügyi szaknyelvoktatás területén. A Semmelweis Egyetem Szaknyelvi Intézetének munkatársaként tartott interkulturális és betegközpontú kommunikációs tantárgyak oktatása során szerzett tapasztalatok gyakorlati háttérként szolgálnak az elemzéshez. A szakirodalmi áttekintés segítségével bizonyítom az interdiszciplináris képzés alkalmazásának létjogosultságát ezen a területen. Az interkulturális és betegközpontú szemlélet része a kultúrorvostan (Medical Humanities) kérdéskörének és tudományágának is, amely fontosságát, alkalmazását és a szaknyelvoktatásra vonatkozó felhasználási lehetőségeit szintén megvizsgálom.

Kulcsszavak: interkulturális kommunikáció, egészségügyi szaknyelv, betegközpontú kommunikáció, interdiszciplináris oktatás, kultúrorvostan

Marthy Annamária

A szülésznő–szülő nő kommunikáció vizsgálata tananyagfejlesztés céljából

A szülészet-nőgyógyászat az egyetlen olyan orvosi szakterület, ahol minden páciens és a velük közvetlenül együttműködő szakember (szülésznő) azonos nemű. Speciális terület a szakember-páciens interakció idejét figyelembe véve is, nincs még egy olyan műtéti beavatkozás, kórházban végzett eljárás, melynek során az egészségügyi szakember és a páciens akár 8–10 (vagy ennél lényegesebben több) órát

töltenének szoros együttműködésben, folyamatosan kommunikálva. Kutatásomban szülésznő-szülő nő között zajló interakciókat rögzíték diktafonnal, melyek átírt változatát elemzem a konverzációelemzés módszereivel. Az elvégzett szakirodalmi kutatás tanúsága szerint még nem került középpontba az együttműködés vizsgálata a szülésznő-szülő nő párbeszédében.

Az előadás célja, hogy bemutassa a szakember-páciens kommunikáció egy speciális területének lehetséges elemzési szempontjait. A konverzációelemzés módszerével elvégzett interakcióelemzés adatai még feldolgozásra várnak. A kapott eredmények várhatóan hozzájárulnak majd az egészségügyi kommunikáció egy speciális területének alkalmazott nyelvészeti elemzéséhez. A szülésznő-szülő nő kommunikáció nyelvészeti jellemzőinek megismerése, a kutatás eredményei elősegíthetik a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Karán tanuló szülésznő hallgatók számára kidolgozandó szaknyelvi tananyag létrehozását, melynek célja a hallgatók gyorsabb, sikeresebb felkészítése arra, hogy a kórházi szakmai gyakorlatukhoz nélkülözhetetlen szakember-páciens kommunikáció birtokában legyenek, később pedig gyakorló szülésznőként hatékonyabban tudjanak hozzájárulni a szülési folyamathoz.

Kulcsszavak: konverzációelemzés, orvos-beteg kommunikáció, szaknyelv, szaknyelvoktatás, tananyagfejlesztés

Mátyás Judit

Gyakorlatorientált szaknyelvoktatás

A szaknyelvoktatás jelentősége a felsőoktatási intézményekben vitathatatlan, mert egyrészt a tanulmányok befejezésének alapkritériuma, másrészt megalapozza a hallgatók gyakorlatorientált, a későbbiekben munkájukhoz szükséges idegennyelv-tudását szakmai területükön. A szaknyelvi órákon a hallgatók a sikeres szóbeli és írásbeli kommunikációhoz nélkülözhetetlen szókincset, műfajokat sajátíthatják el, megismerve a célország kultúráját is, mely révén fejlődik a nyelvvizsgákon értékelési kritériumként megjelenő szociokulturális kompetenciájuk szintje. A szakmai (üzleti) nyelvvizsgák gyakorlatorientált, a munkaerőpiacon kamatoztatható ismereteket nyújtanak a hallgatók számára. Az órai feladattípusok így nem csak a szaknyelvi vizsgára készülést támogatják, hanem a hallgatók számos területen profitálhatnak a nyelvtanulásból. Munkájukon kívül lehetővé válik számukra többek között, hogy diplomadolgozatuk írásakor, külföldi konferencia-részvétel során, az Erasmus-pályázatok révén lehetővé váló külföldi tanulmányaik keretében szakmai nyelvismeretüket hasznosítsák. Ha a szaknyelvoktatás jelentőségét a hallgatók felismerik, akkor tudatos nyelvtanulókként már nemcsak

kötelezően teljesítendő tárgynak, „nyűgnek” fogják tekinteni, hanem hasznos és hasznosítható ismeretszerzési lehetőségnek. A nyelvet oktató tanárnak nagy szerepe és felelőssége van abban, hogy felhívja a hallgatók figyelmét a szaknyelvoktatás jelentőségére. A tanulmányban a szaknyelvoktatás céljait, gyakorlatorientált feladattípusait mutatom be szekunder és a hallgatók körében végzett primer kutatási eredményeim tükrében.

Kulcsszavak: idegennyelv-ismeret, szaknyelvoktatás, szaknyelvi vizsga, gyakorlatorientáltság, munkaerőpiac

Nagano Robin

Links between titles and abstracts: Research context

This study is placed within the genre of the research article, focusing on connections between journal article titles and abstracts. Titles typically give vital information on the research reported: topic, perhaps an approach, method, or dataset, and sometimes other relevant information. For instance a study based on a survey may include information on the population surveyed or the geographical location of the study may be named in the title. In this study a corpus of article titles in the interdisciplinary field of financial literacy (n=168) is investigated for the frequency and type of such context provided in titles. Over 40% of the titles included geographical descriptors, while descriptors of people or groups (gender, age, occupation) were also common. Some titles provide multiple descriptors. I look at abstracts of the articles with the aim of finding links that may explain the circumstances in which an author chooses to use precious title space to add context. My hypothesis is that research based on surveys is more likely to include context in the title, while theoretical or methodological studies are less likely to do so. Finally, I examine whether context omitted from titles is supplied in abstracts.

Key words: English for Research Publication Purposes; genre analysis; research articles; titles; abstracts

Nagy Judit – Bánhegyi Mátyás

Korábbi oktatási élmények és kultúrafüggő tényezők hatása a kényszertávoktatásról a személyes oktatásra való áttéréskor: Magyarországon tanuló koreai egyetemi hallgatók tapasztalatai

Magyarországon a 2020-2021-es tanév tavaszi féléve és a 2021-2022-es tanév őszi féléve más-más oktatási környezetben valósult meg: a tavaszi félévet a kényszertávoktatás, míg az őszi félévet a személyes oktatás jellemezte. Meglepő módon a KRE-n tanuló koreai diákok teljesítménye az őszi félévi, személyes oktatás során érzékelhetően visszaesett. Előadásunk erre a jelenségre keres magyarázatot. A szakirodalom alapján elmondható, hogy a koreai hallgatók számára külföldi oktatási

környezetekben általában a szociokulturális értékek és normák, valamint az általuk ismerttől eltérő oktatási gyakorlatok és módszerek, továbbá az osztálytermi környezet jellemzői jelentenek kihívást. A COVID-19 járvány miatt ehhez a magyarországi, illetve koreai oktatási környezetben számos egyéb nehézség is társult: az IKT-eszközök nem megfelelő használata; ezen eszközök használatának nehézségei; valamint a felsőoktatásban tanuló hallgatók tanulástámogatásának hiányosságai. Azzal viszont nem foglalkozik a két nemzeti szakirodalom, hogy a kényszertávoktatás utáni, újfent személyes oktatás milyen nehézségekkel jár. Feltáró kutatásunk során a félstrukturált interjú módszerével gyűjtöttünk adatokat a KRE-n tanuló koreai hallgatók körében (N=9). Esettanulmányunk kismintás, kvalitatív eredményei azt mutatják, hogy a hallgatók korábbi oktatási élményei és kultúrafüggő tényezők befolyásolták, hogy a külföldi hallgatóknak – saját megítélésük szerint – mennyire gyorsan és eredményesen sikerült az oktatási környezet változásaira reagálniuk.

Kulcsszavak: Covid-19, esettanulmány, félstrukturált interjú, koreai hallgatók, kultúrafüggő tényezők, oktatási környezetek

Octavia Raluca Zglobiu

Reinterpreting Soft Skills in ESP teaching: how, when, and why

The present study addresses the issue of soft skills and their role in an ESP syllabus in terms of nowadays growing market demand for different skills of the future employees – skills which are not always trained during the college years in a formal institutional context. The shift of the communicational paradigm after the worldwide pandemic seemed to have deepened the gap between the hard skills and the soft skills thus requiring special attention in teaching the new communicational model which tends to unravel an urgent need of gaining new abilities such as soft skills. The aim of the presentation is to bring forward some of the issues encountered in teaching soft skills and to discuss possible didactical solutions to it. The study also sheds light on the way soft skills are perceived by the students and how they could be incorporated properly not only in class but also in designing a functional and suitable syllabus to meet the requirements of the nowadays international labour market demands. The data used in the study was collected through deductive methods such as questionnaire and in-class observation.

Keywords: ESP methodology, esp syllabus, soft skills, hard skills, communication model.

Polcz Károly – Válóczy Marianna

Idegen nyelvi íráskészség fejlesztés pozitív pszichológiai intervenciókkal

Az idegen nyelvi íráskészség egy rendkívül összetett, produktív készség, amely a nyelvi kompetenciák mellett számos egyéb, szociolingvisztikai, kognitív, metakognitív, stratégiai kompetencia együttes működését igényli. Az idegen nyelvi írástanítási stratégia tehát nemcsak nyelvi szempontból fontos, hanem azért is, mert egy sor egyéb készség fejlesztésére ad lehetőséget. A tanulmány áttekinti az idegen nyelvi íráskészség fejlesztés elméleti és gyakorlati hátterére vonatkozó szakirodalmat, kitérve az íráskészség fejlesztésének a nyelvtanulási folyamatban betöltött kiemelkedő szerepére, az írásfeladatok komplexitására, a tudatosság, a felelősségvállalás, az érzelmek és a motiváció szerepének jelentőségére. A tanulmány megvizsgálja, hogy a pozitív pszichológia és pedagógia által kínált keretek és intervenciók hogyan tudják támogatni az idegen nyelvi íráskészség fejlesztését az új generációs fiatal felnőttek (egyetemista korosztály) esetében, olyan jellegű írásfeladatokkal, amelyek fókuszáltan figyelembe veszik az új hallgatói generációk sajátosságait, és elsősorban a 21. századi képességek fejlesztését helyezik a fókuszba. Egy kiscsoportban végzett mikro kutatás azt mutatta, hogy érdemes a pozitív pszichológia eszköztárából meríteni az íráskészséget fejlesztő feladatok tervezésekor, mert a feladatok

ilyen irányú, tudatos tervezése változást hozhat az írásfeladatok iránti gyakran nem túl pozitív nyelvtanulói attitűdben.

Kulcsszavak: íráskészség fejlesztés, pozitív pszichológia, karaktererőségek, nyelvtanulási motiváció, felelősségvállalás

Polcz Károly – Válóczy Marianna

A befektetői pitch terminológiájának műfajspecifikus megközelítése

Míg a szakterület-specifikus terminológia egy tárgykör terminológiáját igyekszik minél részletesebben leírni, a műfajspecifikus megközelítés egy szövegtípusra jellemző terminológiát ragad meg. A szakmai nyelvkönyvek túlnyomó részben egy-egy tágabb vagy szűkebb szakterületre fókuszálnak. A szaknyelvoktatásban azonban gyakran merül fel az igény, hogy a nyelvtanulók egy konkrét műfaj terminológiájában minél rövidebb idő alatt szerezzenek jártasságot. A tanulmány egy olyan szempontrendszerre tesz javaslatot, amellyel a szaknyelvoktatás céljaira releváns módon leírható egy konkrét szövegtípusra jellemző terminológia. A szempontrendszer kialakítása a befektetői pitch, azaz a villámprezentáció műfaján alapul, de alkalmazható más műfajokra is. A vizsgálat korpuszát 50 befektetői pitch alkotja, amelyekből összesen 1.173 terminus került kivonatolásra. Ezt követte azon szempontok meghatározása, amelyek alapján a terminusok a szaknyelvoktatás szempontjából viszonylag homogén csoportokba sorolhatók. A vizsgálat rámutat arra, hogy a befektetői pitch terminológiáját a következő négy szempont segítségével célszerű leírni: a terminológia forrásai, a terminusok típusai, az előfordulás gyakorisága és a terminusok transzparenciája. A viszonylag nagyszámú adathalmaz lehetőséget biztosít annak meghatározására is, hogy a terminusok milyen arányban képviseltetik magukat a fent sorolt szempontok szerinti csoportokban. Ez lényeges információval szolgál arról, hogy milyen háttérismeret és mely terminusok ismerete szükséges a műfaji jártasság megszerzéséhez.

Kulcsszavak: szaknyelvoktatás, műfaj, terminológia, pitch, terminustranszparencia

Putz Mónika

A motiváció szerepe a „Haladó magyar orvosi és fogorvosi szaknyelv” kurzuson

A Semmelweis Egyetem angol nyelvű képzésében részt vevő fogorvostan-hallgatók három évig tanulnak magyar fogorvosi szaknyelvet. Célunk az, hogy a hallgatók a klinikán magabiztosan tudjanak kommunikálni a betegekkel és az asszisztensekkel. Mivel a fogorvosok képzése egyetemünkön különösen gyakorlat-központú, a hallgatók a klinikai gyakorlatok során számos fogorvosi beavatkozást is elvégeznek. A magyar szaknyelvi kommunikációs készségek elsajátításának ezért a betegek megfelelő

tájékoztatása és biztonsága szempontjából is kiemelten fontos szerepe van. Emellett a külföldi hallgatóink lehetőséget kapnak arra is, hogy (hasonlóan a magyar anyanyelvű hallgatókhoz) már az egyetemi évek alatt megtapasztalják a valódi (fog)orvos-beteg kapcsolatot, és ezáltal megfelelő kommunikációs rutinra is szert tegyenek. A Szaknyelvi Intézetben évek óta sikerrel működik a kötelező három év magyar fogorvosi szaknyelvtanulást követően szabadon választható tárgyként felvehető „Haladó magyar orvosi és fogorvosi szaknyelv” kurzus, ahova negyedéves és ötödéves hallgatókat várunk. A negyedévesek szívesen folytatják a tanulást, és az ötödévesek is nagy számban csatlakoznak az államvizsga előtt az ismereteik felfrissítése céljából. Bemeneti követelmény a sikeres szigorlat a „Magyar fogorvosi szaknyelv” című tárgyból. Előadásomban a „Haladó” kurzusra jelentkező hallgatók motivációját vizsgálom, amelynek kiemelkedően nagy a szerepe a nyelvtanulás sikere szempontjából. Kérdőíves felmérésem eredményei alapján a szaknyelvtanulási motiváció hosszú távú fenntartásához több interkulturális és egyéni tényező is hozzájárul: az országunkról kialakult kép, a kulturális érdeklődés, a jövőbeli tervek, a korábbi nyelvtanulás során szerzett pozitív vagy negatív tapasztalatok, más nyelvek ismerete, az intelligencia, az anyanyelv tudatos használata, a korábbi oktatók személye, a klinikai gyakorlatokon szerzett tapasztalatok.

Kulcsszavak: fogorvosi szaknyelv, fogorvos-asszisztens és fogorvos-beteg kommunikáció, motiváció, beszédértés, beszédképesség

Rawan Darwish – Csilla Keresztes

Language barriers of international medical students in Hungarian hospitals

International medical students studying in Hungary face language problems when communicating with Hungarian patients, since Hungarian is not their first language, and patients do not speak English or the students first language. One of the solutions for preventing and solving the language barriers in hospitals may be the use of medical interpreters. Professional interpreters might be very useful, but inviting non-professional interpreters, such as relatives or friends, may lead to other problems that tend to result in imbalance in the patient–medical student communication. Hungarian universities do not provide professional interpreters for their international students during their regular studies. At the University of Szeged, these students are provided 8 semesters of Hungarian classes during their medical education. By the end their 8 semester studies, students are expected to be able to take patient’s history in Hungarian, but unfortunately, this is mostly not the case. Many of the international students struggle with (fully) understanding patients and explaining their point of view to the patients, which may lead to incomplete

medical student–patient conversations. Data based on ten online, semi-structured interviews with international students having various first languages (Arabic, English, Farsi, Italian, and Norwegian) are presented, challenges and barriers concerning language use in medical student–patient communications are described, and recommendations are given for language teachers and university stakeholders to achieve better results and more satisfaction for international students completing their medical studies in Hungary.

Keywords: history taking, international medical students, language barriers, professional interpreters, teaching medical Hungarian

Roman Pentsa

Reflections of a native English teacher – the benefits and pitfalls in a classroom setting

This short presentation gives a brief insight into the personal experiences of a native English teacher during his three-year academic career at the University of Szeged, Hungary. Born into a western culture, ultimately influencing and shaping the teaching approach and mannerism, this account looks at the benefits and pitfalls of having a native English teacher in a language classroom setting. Communication extends beyond the boundaries of simple vocalization. The ability to effectively understand non-verbal cues and cultural backgrounds can help improve the connection and engagement with various students. Finding the ultimate balance between achieving perfect test results and improving student's self-confidence is a difficult challenge for any classroom set-up. This presentation looks at the feedback provided by both foreign and Hungarian students at the University of Szeged who had learnt under the supervision of a native English teacher during the years of 2019 and 2022. Over 50 students had responded to the survey, giving their first-hand experience of encountering a native English teacher in a language course. With the ever-growing pressure to engage and recruit new students, it could be worthwhile to dig into the reflections of the past in order to learn for the future.

Keywords: native English teacher, teaching approach, cultural backgrounds, self-confidence

Sándor Eszter

Fiatalkavállalók angol nyelvű kommunikációja multinacionális környezetben: stratégiák és nehézségek

A munka világába bekerülő friss diplomásoknak számos kihívással kell szembenéznük: be kell illeszkedniük a vállalati környezetbe, meg kell szerezniük az adott munkakör elvégzéséhez szükséges készségeket és tudást, és ki kell alakítaniuk a szakmai identitásukat. Sok esetben mindezt

multinacionális és multikulturális környezetben kell megoldaniuk, tehát legalább két munkanyelven, leggyakrabban magyarul és angolul. Ráadásul, többnyire nem angol anyanyelvű kollégákkal dolgoznak együtt, vagyis az angol nyelvű kommunikációjuk során az angolt, mint közvetítőnyelvet használják, emiatt a különböző kulturális háttérű és angol nyelvtudással rendelkező kollégákkal való hatékony kommunikáció és együttműködés további kihívást jelent számukra. Az előadás egy olyan interjúkutatás eredményeit mutatja be, amelynek célja az volt, hogy feltárja, milyen kommunikációs stratégiákat alkalmaznak a multikulturális környezetben dolgozó fiatal munkavállalók az angol nyelvű munkavégzés során, illetve milyen nehézségekkel szembesülnek. A kilenc résztvevővel folytatott kutatásban feltárt kommunikációs stratégiák, mint akkomodáció, átfogalmazás, ismétlés és magyarázat megfelelnek a szakirodalomban leírtaknak, ugyanakkor a kutatás azt is megmutatja, hogy a szakmai elismertség kivívásához a magas szintű angol nyelvtudás bár szükséges, de nem feltétlenül elégséges. A kutatás eredményeiből az a következtetés vonható le, hogy a gazdasági képzések üzleti angol kurzusain nagyobb figyelmet kell fordítani a kommunikációs stratégiák gyakorlására, és a kommunikáció általános szabályszerűségeinek tudatosítására.

Kulcsszavak: angol, mint közvetítőnyelv, multikulturális munkakörnyezet, kommunikáció stratégiák, szakmai identitás, üzleti angol kurzus

Sárányiné Lőrinc Anita – Hambuch Anikó – Halász Renáta – Berta Anikó – Kráncz Rita

Bőrgyógyászati távkonzultációk nyelvi–kommunikatív jellegzetességei

A telekommunikációs és az informatikai-technológia előrehaladása az egészségügyi ellátásban változásokhoz vezetett. Ezen fejlődéseknek köszönheti az orvostudomány a telemedicina kialakulását.

Úgy a betegeknek, mint az orvosoknak számos eszköz áll a rendelkezésére, hogy a telemedicina lehetőségével éljenek. A bőrgyógyászati távellátás, a teledermatológia, vitathatatlanul a telemedicina egyik legdinamikusabban fejlődő ága lett. Ennek oka, hogy a bőrön lévő elváltozások jól láthatóak és az új eszközök segítségével egyszerűen dokumentálhatóak. Jóllehet maga a módszer a COVID-19 pandémia előtt Magyarországon még nem honosodott meg, a járvány ideje alatt azonban egyre inkább teret hódított. További alkalmazása pedig a betegellátást nemcsak idő-, de költséghatékonyabbá is teheti.

Az előadás célja, hogy a mintegy 1867 szövegszó terjedelmű korpuszon bemutassa a teledermatológiai konzultáció nyelvi–kommunikatív jellegzetességeit, különös tekintettel a sajátos szituációra jellemző beszélgetésvezetésre, a konzultáció epizódjaira. A vizsgálat, elsősorban kvalitatív módszerre alapozva,

SZOKOE

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar
Orvosi Szaknyelvi Kommunikációs és
Fordítóképző Csoport

olyan jellegzetes kommunikatív mintázatokat igyekszik feltárni, melyek az orvostanhallgatók oktatásába beépíthetőek.

Sirokmány Viktória – Fogarasi Katalin – Patonai Zoltán

Gyermekbántalmazás vagy baleset? Gyermeksérülések klinikai dokumentációjával szemben támasztott terminológiai elvárások

Tekintettel arra, hogy a gyermekek sérülések esetén többnyire felnőtt kíséretében érkeznek az egészségügyi ellátóhelyre, a sérülések keletkezésére vonatkozó információ is a felnőtt személytől származik. A gyermekbántalmazás lehetőségének kizárása érdekében a gyermeksérüléseket ellátó orvosnak különösen kell ügyelnie arra, hogy a gyermek testén keletkezett sérülésnyomok megfeleljenek-e a felnőtt által leírt keletkezési körülményeknek, pl. baleset esetén létrejöhetett-e az adott sérülés önerőből, figyelembe véve a gyermek fejlettségi szintjét. Általában a gyermekek esetében mind a lágyrészt, mind pedig a csontozatot érintő testi sérülések gyorsabban gyógyulnak, mint felnőtteknél, és a sérülés maga a legfőbb bizonyíték egy esetleges büntetőeljárás során, nagy gonddal kell tehát elvégezni a sérülésekről készült dokumentációt. Az igazságügyi orvostan ezért külön irodalmat szentel a gyermeksérülés dokumentációjával szemben állított követelményeknek, amelyek részletesebben tárgyalják az egyes sérüléstípusok jellemzőit gyermekek esetében. A klinikai ellátás során azonban nehezítő körülményt jelent, hogy a ma Magyarországon használatos nemzetközi diagnózisklasszifikáció (BNO) nem kezeli külön a gyermeksérüléseket, így főként a csonttörésekre vonatkozó kórisémek nem kódolhatók megfelelő részletességgel.

Jelen esettanulmányunkban a gyermeksérülések részletes leírására szolgáló terminusokat mutatjuk be a szakirodalom alapján a felnőttek sérüléseihez használt terminusokkal összevetve. Ezt követően 52 db gyermeksérülésről készült klinikai leleten elemezzük a tompa erőhatásra keletkezett sérülések dokumentációját különös tekintettel a külsérelmi nyomok leírásában és a kórisémekben használt terminusokra.

Kulcsszavak: terminológia, gyermeksérülések, tompa erőhatásra keletkezett sérülések, igazságügyi orvostan, látlelet, BNO klasszifikáció

Skadra Margit

Elsősegély a magyar orvosi nyelvhez című tankönyv bemutatása

A Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Karán az angol nyelvű képzés hallgatói nyolc féléven át tanulnak magyar, mint idegen nyelvet. Az első három szemeszterben heti négy órában általános magyar nyelvi órákon vesznek részt a hallgatók, a negyedik félév pedig átmenetet képez az általános és az orvosi szaknyelv között. Ezután a hallgatók az ötödiktől a nyolcadik

szemeszterig bezárólag kifejezetten a magyar orvosi szaknyelvvél ismerkednek nyelvórák és klinikai terepgyakorlatok keretében. Az elmúlt évek során a kar oktatói és hallgatói részéről is felmerült az igény egy olyan új nyelvkönyv bevezetésére a negyedik félévben, amely összekötő kapocs szerepét tölti be az általános és szaknyelvi tanulmányok között. Ennek hatására készült el az Elsősegély a magyar orvosi nyelvhez című tananyag, amelyet először a 2021/2022-es tanév második félévében használtunk az angol programban. Az előadás első része a könyv globális szerkezetét ismerteti, valamint áttekinti, hogy egy-egy fejezet milyen alegységekből épül fel, és bemutatja a tananyaghoz kapcsolódó online segédanyagokat is. Az előadás második fele a tananyaghoz kapcsolódó eddigi tanítási tapasztalatokat összegezi.

Kulcsszavak: magyar, mint idegennyelv, módszertan, orvosi szaknyelv, orvostudomány, tananyagfejlesztés

Sólyom Réka

UTAZÁS forrástartományú metaforák a minőségmenedzsment szakszövegeiben

Az előadás a minőségmenedzsment szaknyelvének metaforikájára fókuszál kognitív nyelvészeti keretben: az UTAZÁS forrástartományú fogalmi metaforák megvalósulási formáit elemzi előállításához és értékesítéshez kapcsolódó szakszövegekben. Az UTAZÁS forrástartomány jól ismert metaforákat hoz létre a hétköznapi nyelvhasználatban, és a szerző korábbi kutatásai alapján elmondható, hogy a szaknyelvi nyelvhasználatban is gyakran megjelenik. Az előadásban bemutatandó elemzések korpuszát egy minőségügyi alapfogalmakat tárgyaló szótár (Balogh–Földesi 2003), minőségügyi szabványok (pl. MSZ EN ISO 9001:2015), az Európai Parlament és a Tanács néhány irányelvének és rendeletének szövegei (pl. Az Európai Parlament és a Tanács 2017/745 rendelete az orvostechnikai eszközökről), a termékek forgalomba helyezéséről szóló európai uniós határozat (Az Európai Parlament és a Tanács 768/2008/ek határozata), valamint a termékek piacfelügyeletéről szóló törvény (2012. évi LXXXVIII. törvény) adják. Az előadás a példák segítségével bemutatja egy-egy termék „életének” az UTAZÁS forrástartomány segítségével metaforikusan megjelenített állomásait a szakszövegekben onnantól kezdve, hogy a termék előállításának alapelveit meghatározzák (pl. *útmutató*), a termék piacra kerülésén (pl. *forgalomba hozatal*) át a minőségügyi ellenőrzési lépésekig (pl. *nyomon követés, kísérő dokumentáció*) egészen a termék életének a végéig (pl. *forgalomból történő kivonás*).

Kulcsszavak: előállítás, értékesítés, metafora, minőségmenedzsment, szaknyelv.

Stötzer Andrea – Asztalos-Zsembery Eszterrel – Csenki-Bozsó Réka

Konszekutív tolmácsolás órák a szaknyelvtanulás szolgálatában

Ennek a gyakorlatorientált előadásnak a célja annak bemutatása, hogy a konszekutív tolmácsolás órák – kis változtatással – hogyan és mennyiben járulhatnak hozzá az angol egészségtudományi szaknyelvi tudás megszerzéséhez, a nyelvi készségek fejlesztéséhez felnőtt hallgatóink körében. Ideális esetben a konszekutív tolmácsolási kurzusokat olyan posztgraduális hallgatók látogatják, akik legalább középfokú, de inkább felsőfokú nyelvtudással rendelkeznek. A Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Karán működő Orvosi Szaknyelvi Kommunikációs és Fordítóképző Csoport 4 féléves orvos- és egészségtudományi szakfordító- és tolmácsolás képzésén résztvevők nyelvtudása általában középfokú vagy annál alacsonyabb szintű. A képzésre azért jelentkeznek, mert általános és szaknyelvi angoltudásukat szeretnék fejleszteni, továbbá magabiztosabb nyelvhasználókká szeretnének válni. Figyelembe véve, hogy az orvos- és egészségtudományi szaknyelvi tudásra mint alapvető és megkerülhetetlen kompetenciára tekintenek, amelyre szükségük van/lesz karrierjük során, a fordítási és tolmácsolási készségek elsajátítása általában „csak” hozzáadott előnynek, potenciális bónusznak számít esetükben. A valós szükségletek felmérését (és felismerését) követően, a távolléti oktatás során szerzett tapasztalatokat beépítve, a felnőtt nyelvtanulóakra jellemző motivációs tényezőket is figyelembe véve, a konszekutív tolmácsolás lényegét megőrizve, de a tolmácsolási helyzetre jellemző stresszfaktort a minimálisra csökkentve kisebb változtatásokkal, módszertani újításokkal azonban ez az órátípus is hasznos bizonyult és hozzájárult a felnőtt hallgatók szaknyelvi angoltudásának fejlesztéséhez.

Kulcsszavak: konszekutív tolmácsolás, szaknyelvi kompetencia, szaknyelvtanulási motiváció, felnőtt nyelvtanuló

Sturcz Zoltán

Szily Kálmán szaknyelvi láttelepe és fejlesztési terve 1879-ből

Szily Kálmán (1838-1924) műegyetemi tanár, dékán, rektor, akadémiai főtitkár, szakmája szerint fizikus, természettudós, tudománytörténész és nyelvész 1879-ben 16 oldalas tanulmányt írt a magyar szaknyelvről, amelynek címe: A természettudományos műnyelvről a magyar irodalomban. A címhez - a XIX. század sajátos felfogása és fogalomhasználata miatt - három megjegyzést tehetünk: a) a természettudomány gyűjtőfogalom a reáلتudományok összességét takarja, b) a műnyelv egyenlő a szaknyelvvvel, c) az irodalom fogalmába és egységes felfogásába a szépirodalom és a tudományos irodalom egyaránt beletartozott. A szerző a tanulmány bevezető részében nyelvtörténeti áttekintést ad,

tekintettel a szókincsfejlődésre, majd a következő részben megállapítja, hogy nyelvünkben szaknyelvi válság van. A továbbiakban feltárja ennek okait: a XIX. század szaknyelvi túlkapásait, nyelvészeti tévedéseit, sokszínűségéből fakadó pontatlanságait. Az 1870-es évek újortológus és neológus vitához kapcsolódva leszögezi, hogy a műnyelvi megállapodottság, a szakszókincs stabilizálódása, a nemzetközi trendekhez, az európai színvonalú szaknyelvi világhoz való szókincsbeli és stilisztikai felzárkózás szakmai és tudományos érdekünk. A záró részben mindehhez négy tételben kifejti, hogy mi a járható és nyelvtörténetileg igazolható nyelvészeti megoldás, illetve szaknyelv-fejlesztési, szókincs-stabilizálási alkalmazott nyelvészeti technológiákat javasol.

Kulcsszavak: szaknyelvtörténet, szakszókincs, szaknyelvi stílus, nyelvfejlődés, nyelvművelés

Szalai-Szolcsányi Judit – Warta Vilmos – Eklicsné Dr. Lepenye Katalin

Empatikus kommunikáció fejlesztése klinikai szimulációs gyakorlatok alkalmazása során

A Pécsi Tudományegyetem Orvostudományi Kar Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet oktatási tevékenységének fő célja a kommunikációs készségek fejlesztése. Kiemelt jelentősége van a klinikai munka során az empatikus kommunikációs technikák alkalmazásának mind a betegekkel, mind a hozzátartozókkal, mivel nagyban hozzájárul a terápia eredményességéhez. Előadásunkban az 'Empatikus és asszertív kommunikáció a klinikai gyakorlatban' című kurzus módszertanát ismertetjük. Szimulációs gyakorlataink során azt vizsgáltuk, hogy a magyar orvostanhallgatók milyen verbális és nonverbális nyelvi eszközökkel tudják megvalósítani az empatikus kommunikációt, az empátia térkép milyen mértékben segíti megérteni a beteg attitűdjét, viselkedését, gondolatait, érzéseit. Az orvos-beteg szituációk értékeléséhez két online kérdőívet alkalmaztunk. Az oktatói kérdőív eredményeinek bemutatásával azt elemezzük, hogy az orvostanhallgatók az empatikus kommunikációs technikákat mennyire tudták alkalmazni a szimulációs gyakorlatokban. A beteg empátia skála eredményei a beteg értékelését mutatja be az adott szituációval kapcsolatban. Az orvostanhallgatók olyan orvosi eseteket kaptak, melyben a beteg ellenállt és a meggyőzés folyamata során az empatikus kommunikáció alkalmazása volt a cél, hogy közös döntéshozatalra tudjanak jutni a beteggel. Különbséget tapasztaltunk attól függően, hogy csak meggyőzni kellett a beteget a kezeléssel kapcsolatban vagy a rossz hír közlése volt a feladat. Az empatikus kommunikáció szerepe meggyőzéskor a sikeres együttműködés elérése volt, míg rossz hír közlésekor a támogatás, megértés, segítségnyújtás.

Kulcsszavak: empatikus kommunikáció, empátia térkép, meggyőzés, rossz hír közlése, szimulációs orvos-beteg gyakorlat

Szénich Alexandra – Asztalos Réka

A nyelvtanulók tanulási folyamatának támogatása – néhány példa a coaching-jellegű megközelítés alkalmazására a CORALL projekt kontextusában

A nyelvoktatásról, szaknyelvoktatásról folyó szakmai diskurzus állandó eleme az utóbbi évtizedekben a pedagógiai kultúraváltás szükségessége. E komplex témakör egyik meghatározó tényezője a tanári szemléletváltás, az elmozdulás a hagyományos tanárközpontú megközelítéstől a tanulói döntéseknek nagyobb teret adó, a tanulási folyamatot támogató tanári szerep irányába. A tanári szerepkör bővülését jelzik a különböző angol nyelvű megnevezések is: advisor, coach, consultant és facilitator. A közelmúltban sokan foglalkoztak a tanácsadás és a nyelvi coaching területével, számos különböző megközelítésben. Az Erasmus+ stratégiai partnerségen alapuló CORALL projekt (Coaching-oriented Online Resources for the Autonomous Learning of LSP 2019-2022, projekt) célja a hallgatók autonóm nyelvtanulásának fejlesztése és az ehhez kapcsolódó pedagógiai kultúraváltás elősegítése a projekt címében szereplő coaching-oriented/coaching-jellegű szemlélet alkalmazásával. Utóbbi kifejezést a CORALL projekt számára alkottuk meg. A projekt céljai közé tartozik a tanulók tudatosságának fejlesztése tanácsadó/coaching szemlélet alkalmazásával. Mivel a coaching technikák megfelelő alkalmazásához képzés szükséges, a projektben képviselt coaching-jellegű nyelvoktatás elsősorban a coaching-szemléletű hozzáállást helyezi előtérbe. Az előadás keretében összefoglaljuk a „coaching-oriented” szemlélet lényegét, és néhány példán keresztül bemutatjuk, hogyan jelenik meg ez a megközelítés a CORALL projektben létrehozott eszközökben és modulokban.

Kulcsszavak: autonóm nyelvtanulás, módszertan, coaching-szemlélet, tanári szerep, nemzetközi projekt

Szigetváry Nóra

Az „Üzleti Készségfejlesztés Francia Nyelven” szaknyelvi tantárgy tanterve, a tantárgyban rejlő lehetőségek

Az előadás célja, hogy a bemutatott tanmeneten túl ízelítőt adjon abból, hogy a francia nyelven megvalósuló kommunikációs helyzetgyakorlatok hogyan szolgálják a tanmenetben érintett készségek fejlesztését. A tanmenetből példákat szeretnék hozni arra, hogy milyen típusú gyakorlatokat használunk egy-egy érintett téma megközelítésére, és hogy ezek a témák milyen idegen nyelvi kommunikációs kihívást jelentenek a hallgatóknak. Ilyen érintett témák például a személyes brand építés, az érzelmi intelligencia szerepe a konfliktuskezelésben, az időgazdálkodás, különböző vezetői készségek felfedezése, vagy az ismerkedés új prezentációs technikákkal, például a „Petcha Kucha” prezentációval.

Ki szeretnék térni a felmerült nehézségekre is. Végül összefoglalom, hogy miért nagy lehetőség ennek a tantárgynak a tanítása a szaknyelvet oktató tanár számára.

Kulcsszavak: kommunikációs helyzetgyakorlatok, alkalmazkodókészség, személyes brand, érzelmi intelligencia, kreativitás, időgazdálkodás, prezentációs technikák

Szűcs Zsuzsanna

A tárgyalási tolmácsolás oktatásának sajátosságai

A tolmácsolási készségek fejlesztése során több különböző módszer alkalmazható, melyeknek megvannak a maga előnyei és hátrányai. Az előadásom során az egyirányú, hang- vagy videófelvétel alapján történő, illetve az élőnyelvi produktum kétirányú tolmácsolásának gyakorlati lehetőségeit taglalom kiscsoportos munka és csoport előtt improvizált helyzetek keretein belül, valamint betekintést nyújtok az ezen típusú tolmácsolás nyelven túlmutató problémáiba. Az egészségügyi tárgyalási tolmácsolás oktatásának nehézségei elsősorban a tantermi környezet sterilitásából erednek, hiszen az óra keretein belül, még ha egy szituációs játékban valódi orvos (hallgató) is vesz részt, a beteg minden esetben képzelt lesz, az imitált környezet tehát bizonyos szinten korlátozza a készség elsajátítását. Az egészségügyben történő tárgyalási tolmácsolás jellegzetessége, hogy a konzultáció során az orvos szakmabeli, míg a beteg laikus, a tolmácsnak így mindkét nyelvben és nyelvezetben való jártassága elengedhetetlen a hatékony kommunikáció érdekében. A tolmácsnak mindemellett a kulturális különbségekkel is tisztában kell lennie, így tehát a két fél közötti közvetítés nem csupán a kimondott mondatok szintjén történik. Fontos szempont továbbá a tolmács megfelelő magatartásának megalapozása, a pontos és objektív információátadásra való törekvés. A tárgyalási tolmácsolás oktatása tehát kifejezetten komplex feladat, mivel nem csupán szakmai, hanem kulturális ismeretek átadását is magába foglalja a megfelelő tolmácsmagatartás elsajátítása mellett.

Kulcsszavak: tárgyalási tolmácsolás, tolmácsolás, interkulturális ismeretek, nyelvi közvetítés, oktatási módszertan, egészségügyi tolmácsolás

Talabér János

The Strengths and Weaknesses of Patient-Staff as well as Staff-Staff Communication Among Health Workers

The patient-staff and staff-staff communication is a basic component of nursing and facilitates the development of a positive staff-patient relationship which, along with other organizational factors, results in the delivery of quality nursing care, or - in case of failure - in an unsatisfied patient and

relatives. Nurses and hospital staff are frequently considered poor communicators, however, very few studies examined patients' experiences of how the staff communicate. As far as we are concerned, this communication eg. patient-staff and staff-staff has not yet been detected, analyzed and dealt with in the Hungarian Pre-hospital as well as Hospital Health care.

The author has carried out a small survey on patient-staff and staff-staff communication through the treatments of different care providers, ambulance and in-hospital staff in Hungary. Since the author is both a health worker and teacher of health care subjects, there have been reports about the weaknesses and also the strengths of communication strategies. The core aim is to focus on the points that might have crippled the communication in order that the health care providers could avoid these errors in the future. In addition, it is to highlight who or what might be responsible for the occurrence of improper communication. Is there a gap in the staff education or the circumstances are to be blamed? In this pilot study, our using a purposeful questionnaire, ten patients (five in an ambulance, five in a hospital) were interviewed. Data were collected using unstructured interviews. Data analysis was a reflective process and the findings were analyzed both from the aspect of healthcare and the aspect of communication skills.

Following data analysis terms were used to assess: 'lack of communication', the 'neutral', and 'friendly nurses/staff'. This questionnaire was later adapted to staff-staff communication. The findings of this study show that nurses (staff) are not good at communicating with patients. However, some staff concluded that too much communication might mitigate the delivery of quality patient care. Still, it was concluded that staff education and teaching of communication at the educational institutions (either on vocational or university level) should be taken more seriously. If health care management wants to ensure that patients receive quality nursing care, they will need to consider patient-centered communication and also the strategy of staff-staff communication must be renewed.

Török Judit – Benke Eszter

Reflexiók az esetmódszerről: esettanulmány tananyagfejlesztésről és az esettanulmány tantermi alkalmazásáról

Az esettanulmányok hosszú idő óta méltán népszerűek mind az üzleti életben, mind pedig a kutatásban és az oktatásban. A valós élet problémáinak vizsgálata eredeti kontextusukban, egyedi esetek és problémák megvitatása és megoldások keresése autentikus szituációkban gyakori menedzsment eszköz, valamint kutatási- és oktatási módszerként is népszerű. Az előadásban először rövid áttekintést nyújtunk

a különböző típusú és funkciójú esetekről, kiemelve a különböző típusok használhatóságát, előnyeit és hátrányait az oktatás területén. Az elméleti áttekintésben rávilágítunk az esettanulmányok és az esetpéldák közötti különbségekre is. A továbbiakban megvizsgáljuk, hogy olyan XXI. századi munkavállalói kompetenciák fejlesztésében, mint a problémamegoldás, kreativitás, együttműködés, milyen szerepet játszhat az esetek beépítése a tananyagba. Az előadás második része két területre fókuszál: az első példa reflektív betekintést nyújt az esettanulmány tananyagírás legfontosabb gyakorlati szempontjaiba. A második példa szintén esettanulmányként mutatja be reflektív megközelítéssel, hogy az esetmódszer tantermi alkalmazása milyen tanulságokkal szolgál az oktató számára.

Kulcsszavak: esettanulmány, problémamegoldás, kritikai gondolkodás, együttműködés

Ürmösné Simon Gabriella – Barnucz Nóra

Milyen munkafolyamatok vezettek az Innovatív Tanszék első helyezett díja felé?

2021 novemberében, a Nemzeti Közszerződési Egyetem Rendészettudományi Karának az Idegnyelvi és Szaknyelvi Lektorátusa elnyerte a Kreatív Tanulási Program által kezdeményezett Innovatív Tanszék Díj I. helyezését, mely kapcsán, a sikeres pályázat útját mutatjuk be. A pályázat 5 fő koncepció és 39 alpont köré épült. (1) tehetséggondozás, hallgatói bánásmód; (2) tudásmegosztás, oktatói kapcsolatok kiépítése és fenntartása más tanszékekkel; (3) szervezeti képességek a tanulástámogatás kiterjesztése érdekében; (4) innováció és kreativitás; (5) inspiráció és jövőorientáltság. A szaknyelv oktatása a Z generáció számára számos problémát vet fel, melyek leginkább a gyorsan változó információs társadalom hatására módosult hallgatói tanulási szokásokból adódnak. A hallgatók tanulási igényeihez igazodva a lektorátus oktatóinak innovativitása egyrészt abban áll, hogy számítógép alapú és mobil applikációkat alkalmazunk a tanórákon, melyek során a hallgatók versenyszelleme, kimagasló motiváltsága is megtapasztható. A kar specializációihoz igazodva szakirányú leágazások szerint oktatjuk a szaknyelvet. Másrészt a lektorátus olyan pedagógiai és módszertani fordulat megvalósítását képviseli, amely az oktatás fókuszába a hallgatói képességek hatékony fejlesztését és értékelését helyezi. A lektorátus aktuális kutatása egy kiterjesztett valóság alapú osztálytermi kutatás, melynek tanórai integrálása hozzájárul a hallgatóközpontú tanítási környezet létrehozásához. Az eredmények mindazon ismérvek tárházát hangsúlyozzák, amelyek alapján egy tanszék tevékenysége és megítélése innovatív lehet. A pozitív eredményekkel példaértékű mintát prezentálunk, ami követendő példa lehet más intézmény számára is.

Kulcsszavak: rendészeti szaknyelv, innovativitás, paradigmaváltás, nemzetköziesítés, kiterjesztett valóság

Vágvölgyi Edit – Ilia Edit

Kell vagy akarom?

A motiváció az a folyamat, amely elindítja, irányítja és fenntartja a célorientált viselkedést. A motiváció magában foglalja a viselkedést aktiváló biológiai, érzelmi, társadalmi és kognitív erőket. A motivációnak kétféle forrása lehet: külső (extrinzik) és belső (intrinzik). Tervezett diakrón kérdőíves vizsgálatunk első lépésében azt szemléltetjük poszteren, mely indíttatások kerülnek túlsúlyba a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar hallgatóinak a Latin alapú orvosi terminológia című tantárgy tanulása során, illetve a következő lépésben arra keresünk a kurzus befejezése után választ, hogyan változik/változtatható ez a motiváció a tanulmányok során. A tantárgy célkitűzései - a latin nyelvi és a nyelvészeti alapfogalmak tanulmányozása, valamint az orvosi szakkifejezések és szövegtípusok különböző csoportjainak megismerése (*orvosi jelentések, receptek, anatómiai és kóréletani alapfogalmak etc.*) valóban hívószó-e egy elkötelezett tanulási folyamatra.

“Gondolkodj bátran, ne félj attól, hogy hibákat követsz el! Tartsd nyitva a szemed, az apró részleteket is vedd észre, és legyél mindenben mértéktartó, céljaidat kivéve.” Szent-Györgyi Albert

Kulcsszavak: céltudatos, kötelező, mozgatórugó, külső vagy belső indíttatás

Varga Éva Katalin – Lengyel Ingrid

A beteg tájékoztatás nyelvi és betegjogi megfelelése egy egészségügyi internetes portál „Orvos válaszol” rovatában

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 13. §-a kimondja, hogy „A betegnek joga van arra, hogy számára érthető módon kapjon tájékoztatást, figyelemmel életkorára, iskolázottságára, ismereteire, lelkiállapotára, e tekintetben megfogalmazott kívánságára”. Ezzel szemben a második leggyakoribb betegjogi sérelem a tájékoztatáshoz való jog csorbulása, mivel a tájékoztatás nem megfelelő, és sokszor nem érthető a beteg számára. A páciensek és hozzátartozóik ilyen esetekben gyakran az interneten, különböző fórumokon keresnek választ a kérdéseikre. A tanulmány egy egészségügyi portál, a webbeteg.hu „Orvos válaszol” rovatának mozgásszervi betegségekkel kapcsolatos kérdéseit és az azokra adott válaszokat vizsgálja az orvosi nyelvhasználat aspektusából. Elemzésünket a 2017 júniusától 2020 márciusáig és a 2020 márciusától 2022 júniusáig tartó időszak orvosi válaszaiából összeállított korpuszon végeztük el. A koronavírus-járványt megelőző orvosi válaszokban a szakemberek gyakran akkor is

idegen terminust használtak betegségek, elváltozások, anatómiai nevek vagy vizsgálati, kezelési módszerek megnevezésére, amikor a pontos magyar megfelelő hiánya ezt nem indokolja. A válaszokban sokszor fordult elő feltételes mód, többes szám első személyű állítmány, általános alany vagy személytelen, passzív szerkesztésű mondat. A többnyire általános megfogalmazás sem felelt meg a törvényben előírt „egyénesített formában” megadott teljeskörű tájékoztatás követelményének. Az utóbbi három évben az orvosi válaszok minősége a törvényi előírások szempontjából sokat javult, különösen a relevancia és az empátia terén. Megjelentek az egyes szám első személyű állásfoglalások és a betegnek közvetlenül címzett felszólító alakok is. Bár a fordulat közvetlenül nem köthető a koronavírus-járványhoz, megállapíthatjuk, hogy a járványügyi intézkedések és az orvoshoz jutás nehézségei felerősítették a kedvező folyamatot, és az internetes orvosi tanácsadás a továbbiakban is fontos területe marad a betegtájékoztatásnak.

Kulcsszavak: internetes betegtájékoztatás, orvosi terminológia, orvos–beteg kapcsolat, orvosi nyelvhasználat, korpuszalapú elemzés

Vástyán Rita

A kórházi terepgyakorlat szerepe a külföldi orvostanhallgatók magyar szaknyelvi oktatásában

A magyar mint idegen orvosi szaknyelv oktatásának célja, hogy segítse a külföldi hallgatókat olyan kompetenciák kialakításában, amelyek lehetővé teszik, hogy a kórházi gyakorlatok során elvárt feladatokat (anamnéziszfelvétel, önálló betegvizsgálat, esetösszefoglalás) teljesíteni tudják. A szakmai tudás elérésének elengedhetetlen eszköze a szaknyelv használata, így különösen fontos a minél hatékonyabb oktatási módszerek alkalmazása. A poszter bepillantást nyújt a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Karán tanuló külföldi orvostanhallgatók magyar szaknyelvi képzésébe, középpontba helyezve a szaknyelvtanítás egyik oktatási módszerét, a kórházi terepgyakorlatot. A prezentáció célja, hogy bemutassa a kórházi terepgyakorlat tantervben való helyét, a külföldi orvostanhallgatók idegen nyelvi szakmai képzésében betöltött szerepét. A 2021/22-es tanévben egy online kérdőíves felmérés során gyűjtöttük össze a képzésben résztvevő hallgatók tapasztalatait. A kérdőív kitöltése anonim és önkéntes volt. A visszajelzések alapján a terepgyakorlat egy jól működő oktatási módszer, mely nemcsak a nyelvtudás fejlesztését szolgálja, hanem a külföldi hallgatók szakmai fejlődésének is fontos eleme, a kompatibilis tudás megszerzésének elengedhetetlen eszköze. A terepgyakorlat során szerzett tapasztalatok és készségek hozzásegítik a hallgatókat az elméleti órákon közvetített információk jobb megértéséhez, interpretációjához.

SZOKOE

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar
Orvosi Szaknyelvi Kommunikációs és
Fordítóképző Csoport

Kulcsszavak: magyar orvosi szaknyelv, magyar mint idegen nyelv, külföldi orvostanhallgatók, kórházi gyakorlat, módszertan